

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

στο σχέδιο νόμου «Ενίσχυση της οικογένειας και λοι- πές διατάξεις»

Προς τη Βουλή των Ελλήνων

A. ΓΕΝΙΚΑ

Η θεμελιώδης συνεισφορά της οικογένειας στο γενι-
κότερο συμφέρον του κοινωνικού συνόλου απορρέει
από την κυρίαρχη λειτουργία της αναφορικά με τη γέν-
νηση και την ανατροφή των παιδιών. Η πληθυσμιακή αύ-
ξηση και η φυσιολογική ανάπτυξη των παιδιών και των
εφήβων αποτελούν αναγκαίες προϋποθέσεις τόσο για
τη βιολογική ανανέωση ενός λαού, όσο και για την κοι-
νωνικοοικονομική εξέλιξή του. Ταυτόχρονα όμως, η
φροντίδα των παιδιών συνιστά ιδιαίτερα δύσκολη απο-
στολή, καθώς συνεπάγεται την επιβάρυνση των γονέων
και ιδιαίτερα της μητέρας, τόσο σε οικονομικό όσο και
σε προσωπικό επίπεδο.

Εν όψει των δεδομένων αυτών, η αρχή της κοινωνικής
δικαιοσύνης και το δημόσιο συμφέρον επιβάλλουν την
υιοθέτηση ειδικών δράσεων για την ενίσχυση της οικο-
γένειας στο έργο της συντήρησης των παιδιών. Η διευ-
κόλυνση της οικογένειας στην προσπάθειά της να διατη-
ρήσει το επίπεδο διαβίωσής της και να εξασφαλίσει συν-
θήκες υγιούς ανάπτυξης για τα παιδιά της, αποτελεί
αντικείμενο της οικογενειακής πολιτικής. Τα μέτρα οικο-
γενειακής πολιτικής περιλαμβάνουν ένα σύνθετο πλέγ-
μα χρηματικών παροχών, κοινωνικών υπηρεσιών και
πλεονεκτημάτων, καθώς και φορολογικών εκπτώσεων ή
απαλλαγών.

Στην Ελλάδα, η υποχρέωση του κοινού νομοθέτη να
λαμβάνει μέτρα προστασίας της οικογένειας και του παι-
διού συνιστά συνταγματική επιταγή αλλά και δέσμευση
που έχει αναλάβει η χώρα μας έναντι της διεθνούς κοι-
νότητας. Ειδικότερα, σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ.
1 του άρθρου 21 του Συντάγματος, το κράτος εγγυάται
την προστασία της οικογένειας, της μητρότητας και του
παιδιού, και συνεπώς ο κοινός νομοθέτης υποχρεούται
να προβαίνει στη λήψη μέτρων προστασίας είτε μέσω
της δημιουργίας ειδικών δομών και υπηρεσιών είτε μέσω
της παροχής οικονομικής ενίσχυσης και κοινωνικών
ωφελημάτων. Το περιεχόμενο των μέτρων προστασίας
διαφοροποιείται ανάλογα με την ομάδα στόχο: για τις οι-
κογένειες η προστασία στοχεύει στην θεραπεία των ει-
σοδηματικών ανισοτήτων, μέσω της αναλογικής αντι-
στάθμισης του κόστους ανατροφής των παιδιών, ενώ ει-
δικά για το παιδί, η προστασία συνίσταται στην διασφά-
λιση των οικονομικών και κοινωνικών συνθηκών που επι-
τρέπουν την ολοκληρωμένη ανάπτυξή του. Εξάλλου, η
υιοθέτηση μέτρων προστασίας ενισχύεται, στην περί-
πτωση των πολύτεκνων οικογενειών, με βάση τις διατά-
ξεις της παρ. 2 του άρθρου 21 του Συντάγματος. Ο συ-
νταγματικός νομοθέτης προέβλεψε την υποχρέωση του
κράτους για λήψη μέτρων αυξημένης προστασίας, με βά-
ση τον εύλογο συλλογισμό ότι η αύξηση του αριθμού
των παιδιών διογκώνει τα οικογενειακά βάρη. Αν και οι
συνταγματικές διατάξεις δεν θεμελιώνουν αγωγήμο δι-
καίωμα των ατόμων με οικογενειακά βάρη να απαιτή-
σουν την λήψη μέτρων προστασίας, ωστόσο παράγουν
μια ιδιαίτερη δέσμευση για το κράτος, ως προς τη χάρα-
ξη και εφαρμογή ορθολογικής οικογενειακής πολιτικής.

Αντίστοιχα, ο κοινός νομοθέτης διατηρεί τη διακριτική
ευχέρεια να επιλέγει μεταξύ περισσότερων μέτρων και
μηχανισμών προστασίας, με κριτήριο την αποτελεσματι-
κότερη αντιμετώπιση των αναγκών, σε σχέση με τις εκά-
στοτε υφιστάμενες οικονομικές και αναπτυξιακές δυνα-
τότητες του κράτους. Η προστασία της οικογένειας και
του παιδιού εντάσσεται στο ευρύτερο πλαίσιο λειτουργί-
ας του Κοινωνικού Κράτους. Σύμφωνα με το άρθρο 25
παρ. 1 και 2 του Συντάγματος, το Κράτος είναι υποχρεω-
μένο να διασφαλίζει την άσκηση των θεμελιωδών δικαι-
ωμάτων του ανθρώπου και η εγγύηση της προστασίας
αυτής είναι αναγκαίος όρος για την επίτευξη του απώτε-
ρου στόχου ύπαρξης της συντεταγμένης πολιτείας, που
είναι η «πραγμάτωση της κοινωνικής προόδου μέσα σε
ελευθερία και δικαιοσύνη».

Ωστόσο, παράλληλα με την προστασία της οικογέ-
νειας, το Σύνταγμα επιβάλλει και τη λήψη μέτρων για τη
δημιουργία συνθηκών που να ευνοούν την αύξηση των
οικογενειών. Η ενθάρρυνση της δημιουργίας πολυμελών
οικογενειών, με στόχο την επίτευξη του επιθυμητού ρυθ-
μού πληθυσμιακής εξέλιξης, αποτελεί αντικείμενο της
δημογραφικής πολιτικής. Ωστόσο, δημογραφικοί στόχοι
εξυπηρετούνται και από την οικογενειακή πολιτική, κα-
θώς τα μέτρα στήριξης της οικογένειας επιδρούν ευνοϊ-
κά στην αύξηση των γεννήσεων, μέσω της κάλυψης του
κόστους ανατροφής των παιδιών. Στην πράξη, η στενή
σχέση μεταξύ οικογενειακής και δημογραφικής πολιτι-
κής οδηγεί στην υιοθέτηση σύνθετων παρεμβάσεων ορι-
ζόντιας αναδιανομής, που συνδυάζουν τον χαρακτήρα
της παροχής κοινωνικής προστασίας και του δημογραφι-
κού κινήτρου. Η επιλογή αυτή συνεπάγεται αρκετά προ-
βλήματα σε σχέση με την τυπολογία των μέτρων και την
αποσαφήνιση των στόχων τους, με συνέπεια να προκα-
λείται θεσμική και κοινωνικοπολιτική σύγχυση ως προς
τους αποδέκτες και τις προϋποθέσεις της προστασίας
αλλά και την αξιολόγηση της αποτελεσματικότητάς της.

Η υποχρέωση του κράτους να σχεδιάζει και εφαρμόζει
μέτρα που συμβάλλουν στην αύξηση των γεννήσεων,
εκφράστηκε ρητά κατά την τελευταία αναθεώρηση του
Συντάγματος, με την προσθήκη της παρ. 5 στο άρθρο 21.
Η συνταγματική έμφαση στις πολιτικές πληθυσμιακής
τόνωσης δεν προέκυψε τόσο από το ίδιο το πρόβλημα
της υπογεννητικότητας, αφού αυτό δεν είναι καινοφα-
νές, όσο από το νέο όραμα για την αποτελεσματικότητα
των οικογενειακών πολιτικών. Πρόκειται, ουσιαστικά,
για μία νέα ρήτρα που επιτάσσει την επιλογή μέτρων δη-
μογραφικού χαρακτήρα που κρίνονται «αναγκαία» για
την υποστήριξη της δημογραφικής πολιτικής. Είναι προ-
φανές ότι, υπό το πρίσμα του αναθεωρημένου Συντάγ-
ματος και με βάση τη συνδυασμένη ερμηνεία των παρ. 2
και 5 του άρθρου 21, η θεσμοθέτηση δημογραφικών κινή-
τρων δεν είναι αυτοσκοπός αλλά μέσο για την επίτευξη
του πραγματικού σκοπού που είναι η πληθυσμιακή αύξη-
ση. Ο συνταγματικός νομοθέτης δηλώνει εμφανικά ότι η
εφαρμογή και διατήρηση μέτρων δημογραφικής πολιτι-
κής περιορισμένης ή περιθωριακής αποτελεσματικότη-
τας δεν εκπληρώνει το σκοπό του συνταγματικού δικαι-
ώματος αλλά, αντίθετα, τον αντιστρατεύεται. Κατά συ-
νέπεια, μόνο ο χαρακτηρισμός μίας παροχής ως κινή-
τρου δημογραφικής πολιτικής, ανεξάρτητα από την ανα-
γκασιότητα και την αποτελεσματικότητά της στην αύξηση
των γεννήσεων, δεν δικαιολογείται από τη συνταγματι-
κή επιταγή για εφαρμογή δημογραφικής πολιτικής που
να εξυπηρετεί πραγματικά το δημόσιο συμφέρον.

Εκτός όμως από συνταγματική επιταγή, η υποχρέωση του Έλληνα νομοθέτη για λήψη μέτρων προστασίας της οικογένειας και του παιδιού, προβλέπεται και από τις διατάξεις Διεθνών Συνθηκών που η χώρα μας έχει επικυρώσει, ως μέλος Διεθνών Οργανισμών. Σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 11 του Διεθνούς Συμφώνου για τα Οικονομικά, Κοινωνικά και Μορφωτικά Δικαιώματα, του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών, που η Ελλάδα επικύρωσε με το ν. 1532/1985 (ΦΕΚ 45 Α'), αναγνωρίζονται δύο βασικά δικαιώματα του ατόμου και της οικογένειας σε ελάχιστα όρια κοινωνικής προστασίας: εξασφάλιση ενός ανεκτού επιπέδου διαβίωσης και στέγαση. Τα δύο αυτά δικαιώματα υπακούουν στη θεμελιώδη προνοιακή αρχή της επικουρικότητας, καθώς το Σύμφωνο ορίζει ότι προϋπόθεση της χορήγησης προστασίας είναι η έλλειψη επαρκών ιδίων πόρων των προστατευόμενων προσώπων. Σύμφωνα με τη διατύπωση της παρ. 1 του άρθρου 11 αλλά και της γενικής ρήτρας της παρ. 1 του άρθρου 2 του Συμφώνου, στον εθνικό νομοθέτη εναπόκειται η εξειδίκευση του περιεχομένου και η επιλογή των κατάλληλων μέτρων προστασίας.

Αντίστοιχα, στο άρθρο 16 του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Χάρτη του Συμβουλίου της Ευρώπης, αναγνωρίζεται ένα αυτοτελές δικαίωμα της οικογένειας σε κοινωνική, οικονομική και νομική προστασία, το οποίο προωθείται με οικονομικές παροχές, κοινωνικά πλεονεκτήματα, φορολογικές ελαφρύνσεις, στεγαστική συνδρομή κ.ά.. Οι αντίστοιχες παροχές στοχεύουν στην «εξασφάλιση των συνθηκών διαβίωσης που απαιτούνται για την πλήρη ανάπτυξη της οικογένειας...» και δεν περιλαμβάνουν παροχές που χαρακτηρίζονται από τον εθνικό νομοθέτη ως δημογραφικά κίνητρα και χορηγούνται ανεξάρτητα από την επάρκεια ιδίων πόρων της οικογένειας. Τέλος, η παρ. 1 του άρθρου 6 της Σύμβασης του Ο.Η.Ε. για τα Δικαιώματα του Παιδιού, που η Ελληνική Πολιτεία κύρωσε με το ν. 2101/1992 (ΦΕΚ 192 Α'), αναγνωρίζει το δικαίωμα του παιδιού στη ζωή και επιβάλλει στον εθνικό νομοθέτη να θεσπίσει μέτρα που να εξασφαλίζουν την επιβίωση και την ανάπτυξη όλων των παιδιών. Εξάλλου, το άρθρο 27 της Σύμβασης εξειδικεύει την έκταση της προστασίας, καθώς αναγνωρίζει το δικαίωμα των παιδιών σε «κατάλληλο» βιοτικό επίπεδο που θα επιτρέπει την σωματική, ψυχική, πνευματική τους ανάπτυξη. Τα συγκεκριμένα δικαιώματα που αναγνωρίζονται από τις Διεθνείς Συνθήκες δεν αντιστοιχούν σε κανόνες άμεσης εφαρμογής, καθώς απαιτούνται παρεμβάσεις του κοινού νομοθέτη για την ενεργοποίησή τους. Ωστόσο, η Ελληνική Πολιτεία δεσμεύεται έναντι της διεθνούς κοινότητας να αναγνωρίσει, να εξειδικεύσει και να διασφαλίσει την άσκηση των δικαιωμάτων αυτών, ασκώντας την διαπλαστική της ευχέρεια σύμφωνα με το πνεύμα των διεθνών κειμένων.

Όσον αφορά στο υφιστάμενο σύστημα προστασίας της οικογένειας, πρέπει να επισημανθεί ότι, παρά την υιοθέτηση σύνθετων μέτρων και πολιτικών συμφιλώσης της οικογενειακής και επαγγελματικής ζωής, η Ελλάδα εξακολουθεί να παρουσιάζει έλλειμμα στο πεδίο της κοινωνικής προστασίας για την οικογένεια και το παιδί. Οι μηχανισμοί προστασίας των οικογενειών εγκαινιάστηκαν στην χώρα μας πριν τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο. Κατά την προπολεμική και την πρώτη μεταπολεμική περίοδο, οι ισχνές δημοσιονομικές δυνατότητες και η έλλειψη υποδομής και τεχνογνωσίας δεν επέτρεψαν την υιοθέτηση ενός συστήματος εκτεταμένης προστασίας όλων των

οικογενειών. Κατά συνέπεια, οι θεσμικές παρεμβάσεις επικεντρώθηκαν στην προστασία συγκεκριμένων τύπων οικογένειας που αξιολογήθηκε ότι παρουσίαζαν την μεγαλύτερη ευπάθεια, με έμφαση στις πολύτεκνες οικογένειες (με πέντε παιδιά και άνω μέχρι το 1978) με τέσσερα παιδιά και άνω που υπάγονται στο πεδίο εφαρμογής του ν.δ. 860/1978. Στις αρχές της δεκαετίας του 1970, η ένταση του δημογραφικού προβλήματος και η σύνδεσή του με τα οικονομικά και κοινωνικά προβλήματα που συνεπάγεται η ανατροφή παιδιών, οδήγησε για πρώτη φορά στη λήψη μέτρων οριζόντιας οικογενειακής πολιτικής για το σύνολο των οικογενειών. Το ν.δ. 1153/1972 καθιέρωσε το θεσμό των μηνιαίων οικογενειακών επιδομάτων για όλες τις οικογένειες με δύο παιδιά και άνω, αλλά με σαφώς ευνοϊκότερη μεταχείριση των πολυτέκνων, σε σχέση με το ύψος του επιδόματος, το οποίο κλιμακωνόταν ανάλογα με τον αριθμό των προστατευόμενων παιδιών, ανεξάρτητα από την οικονομική κατάσταση των δικαιούχων. Με τον τρόπο αυτόν, εγκαινιάστηκε μία μακρά παράδοση σύνθετων κοινωνικών παροχών, οι οποίες χορηγούνταν από το τότε Υπουργείο Κοινωνικών Υπηρεσιών, χωρίς να συνδέονται με τις προνοιακές αρχές, καθώς εξυπηρετούσαν δημογραφικούς στόχους.

Από τις αρχές της δεκαετίας του 1990, το ενδιαφέρον του Έλληνα νομοθέτη επικεντρώθηκε στην προστασία των πολύτεκνων οικογενειών με τέσσερα παιδιά και άνω, εξειδικεύοντας ουσιαστικά τα πλεονεκτήματα της πολυτεκνικής ιδιότητας που είχαν προβλεφθεί στο ν. 1910/1944. Ο νόμος αυτός συμπλήρωσε και κωδικοποίησε το σύνολο των σχετικών προπολεμικών ρυθμίσεων (ν. 5781/1933 και α.ν. 2543 και 2683/1940) και ισχύει σήμερα, όπως έχει τροποποιηθεί και συμπληρωθεί από μεταγενέστερες διατάξεις.

Το ισχύον νομοθετικό και κανονιστικό πλαίσιο προστασίας των πολυτέκνων αποτελεί ένα πολύπλοκο πλέγμα από ποικίλες διατάξεις, με διαφορετικό εύρος στόχευσης. Παράλληλα με τη βασική νομοθεσία περί προστασίας πολυτέκνων, ο Έλληνας νομοθέτης έχει προχωρήσει στη θέσπιση μίας σειράς οικονομικών και κοινωνικών πλεονεκτημάτων για τους πολύτεκνους, τα οποία εντοπίζονται σε περίπου τριάντα νομοθετήματα, συνήθως ευρύτερου ενδιαφέροντος. Ταυτόχρονα, οι πολύτεκνοι καλύπτονται πολλαπλασιαστικά από οριζόντιες πολιτικές που εφαρμόζονται για το σύνολο των οικογενειών, καθώς, συνήθως, η έκταση της προστασίας αυξάνεται αναλογικά με τον αριθμό των προστατευόμενων μελών.

Ωστόσο, η ίδια η διαδικασία αναγνώρισης της πολυτεκνικής ιδιότητας, που αποτελεί το αναγκαίο πρόκριμα για την πρόσβαση των πολυτέκνων σε παροχές, υπηρεσίες και αγαθά, κρίνεται ιδιαίτερα προβληματική με τα σημερινά δεδομένα. Το ισχύον σύστημα βασίζεται σε ένα παρωχημένο νομοθέτημα (β.δ. της 22.10.1953), που αναθέτει τη διεκπεραίωση της διαδικασίας αναγνώρισης της πολυτεκνικής ιδιότητας και διανομής των σχετικών δελτίων ταυτότητας στην Ανώτατη Συνομοσπονδία Πολυτέκνων Ελλάδος. Πρόκειται για μία αναχρονιστική επιλογή που όχι μόνο δεν ανταποκρίνεται στις σύγχρονες συνθήκες και εξελίξεις, αλλά προκαλεί και ζητήματα νομιμότητας, καθώς η de facto άσκηση διοικητικών αρμοδιοτήτων από μία μη κυβερνητική οργάνωση δεν διασφαλίζει την άσκηση θεμελιωδών δικαιωμάτων των δικαιούμενων, όπως το δικαίωμα της προηγούμενης ακρόασης ή το δικαίωμα άσκησης ένδικων μέσων, αφού τα δικαιώματα αυτά ασκούνται μόνο κατά διοικητικών οργάνων και

των πράξεών τους. Από πλευράς σκοπιμότητας, η διατήρηση της απαραιτωμένης αυτής διαδικασίας δεν έχει κανένα νόημα, εφόσον πλέον η Διοίκηση μπορεί με ευχέρεια να διαπιστώνει την πολυτεχνική ιδιότητα του πολίτη, χάρι στην αυτοματοποίηση και μηχανοργάνωση των υπηρεσιών, χωρίς να υποβάλλονται οι ενδιαφερόμενοι σε περιττή ταλαιπωρία και έξοδα.

Σε ό,τι αφορά το περιεχόμενο της προστασίας των πολυτέκνων, υιοθετήθηκε ένα ευρύ πλέγμα κοινωνικών πλεονεκτημάτων, τα οποία κωδικοποιήθηκαν με το ν. 1910/1944 και περιλάμβαναν προνόμια των πολυτέκνων οικογενειών στην εκπαίδευση, την εκπλήρωση στρατιωτικών υποχρεώσεων, την απασχόληση, τη στεγαστική συνδρομή, την ιατροφαρμακευτική περίθαλψη, τις μεταφορές, τη φορολογία και την υποχρέωση καταβολής τελών σε βασικές συναλλαγές. Θεσμοθετήθηκαν επίσης ειδικά πλεονεκτήματα για άπορους πολυτέκνους, ως προς την παροχή κοινωνικών υπηρεσιών και υποτροφιών για τις σπουδές των παιδιών τους. Παρά τις όποιες στρεβλώσεις κατά την εξηντάχρονη εφαρμογή του, το σύστημα του ν. 1910/1944 συνέβαλε αποφασιστικά στην ενίσχυση των πολυτέκνων, καθώς θεμελίωσε σημαντικά πλεονεκτήματα οικονομικού χαρακτήρα (απαλλαγές, παροχές σε είδος, εξασφάλιση προνομιακής πρόσβασης σε υπηρεσίες και αγαθά). Επιπλέον, εισήγαγε τις αρχές ενός επιλεκτικού μοντέλου στόχευσης, διακρίνοντας μεταξύ «εύπορων» και «άπορων» πολυτέκνων και παρέχοντας ενισχυμένη προστασία στις περιπτώσεις όπου διαπιστώνεται έλλειψη επαρκών πόρων της ίδιας της οικογένειας για την κάλυψη των αναγκών της.

Από το 1944 έως το τέλος του 2004, το πλέγμα των πλεονεκτημάτων και προνομίων των πολυτέκνων οικογενειών εμπλουτίζεται συνεχώς, με αποτέλεσμα σήμερα να έχει επεκταθεί σε όλους σχεδόν τους τομείς της οικονομικής και κοινωνικής ζωής. Τα πλεονεκτήματα περιλαμβάνουν, ενδεικτικά, ειδική προστασία για την ένταξη στην αγορά εργασίας μέσω αναγκαστικών προσλήψεων σε ιδιωτικές επιχειρήσεις, προνόμια στις προσλήψεις στο Δημόσιο και στην εισαγωγή σε επαγγελματικές σχολές άμεσης αποκατάστασης (π.χ. στρατιωτικές σχολές), ευνοϊκούς όρους εργασίας για ορισμένες κατηγορίες απασχολούμενων, άμεση στεγαστική συνδρομή από τον Ο.Ε.Κ. για όσους έχουν επτά παιδιά και άνω (ακόμα και εάν δεν είναι δικαιούχοι του φορέα), ενίσχυση της επιδότησης ενοικίου από τον Ο.Ε.Κ. για τους χαμηλόμισθους, οικονομική ενίσχυση μέσω της προτίμησης των πολυτέκνων αγροτών κατά την κατανομή των κοινοτικών πόρων για την αγροτική ανάπτυξη, δικαίωμα προτίμησης στην εισαγωγή των παιδιών σε δημόσιους παιδικούς και βρεφονηπιακούς σταθμούς, εκπτώσεις στο κόστος κατανάλωσης ρεύματος κ.ά.. Βασικά χαρακτηριστικά του υφιστάμενου θεσμικού πλαισίου προστασίας των πολυτέκνων είναι, αφ' ενός η πολυνομία και αφ' ετέρου η δραστηριοποίηση περισσότερων φορέων της κεντρικής και αποκεντρωμένης διοίκησης, ανάλογα με το θεματικό πεδίο και το περιεχόμενο της ρύθμισης. Το πλέγμα πλεονεκτημάτων και παροχών είναι τόσο σύνθετο, ως προς τις πηγές, το πλήθος και τη μορφή των μέτρων αλλά και τον αριθμό των εμπλεκόμενων αρμόδιων υπηρεσιών, ώστε ακόμη και η απλή καταγραφή τους αποτελεί εξαιρετικά δύσκολο εγχείρημα. Τα περισσότερα μέτρα αποτελούν ένα συνονθύλευμα αποσπασματικών ρυθμίσεων που εντοπίζονται διάσπαρτες σε ένα πλήθος νομοθετημάτων. Η έλλειψη κωδικοποίησης και συστημα-

τοποίησης των σχετικών ρυθμίσεων, αλλά και η απουσία μηχανισμών συντονισμού και παρακολούθησης της εφαρμογής των μέτρων, οδηγεί αναπόφευκτα σε στρεβλώσεις, κενά και επικαλύψεις. Υπό αυτές τις συνθήκες, το θεσμικό πλαίσιο καθίσταται δυσλειτουργικό, ως προς τη διαχείρισή του, λόγω της πληθώρας των εμπλεκόμενων φορέων της κεντρικής διοίκησης και της έλλειψης διατομεακής συνεργασίας. Δημιουργείται, έτσι, ένα σημαντικό έλλειμμα πληροφόρησης στους ίδιους τους πολυτέκνους, ως προς τα δικαιώματά τους, αλλά και στις αρμόδιες υπηρεσίες, με αποτέλεσμα ένα μέρος των πλεονεκτημάτων να εξουδετερώνεται ουσιαστικά, καθώς ατονεί η εφαρμογή τους. Επιπλέον, καθίσταται προβληματική η παρακολούθηση εφαρμογής και η αξιολόγηση του συστήματος, αφού οι διαδικασίες αυτές προϋποθέτουν, πρωτίστως, την ολοκληρωμένη χαρτογράφηση όλων των μορφών προστασίας.

Το προτεινόμενο με το παρόν σχέδιο νόμο μοντέλο ενίσχυσης των οικογενειών αξιοποιεί τα νέα κοινωνικοπολιτικά δεδομένα για τη μεταρρύθμιση της οικογενειακής πολιτικής στην Ελλάδα, που τυποποιούνται ως εξής:

α) Η επιτυχία των μέτρων οικογενειακής πολιτικής εξαρτάται από τη συμβολή τους στην άμβλυση των οικονομικών κινδύνων που προκαλεί η απόκτηση των παιδιών, αλλά και στη μείωση του κόστους ευκαιρίας των γονέων και ιδιαίτερα των γυναικών. Ωστόσο, η επίτευξη των στόχων αυτών απαιτεί μακροπρόθεσμο σχεδιασμό, ολοκληρωμένη προοπτική και βαθιά γνώση των κοινωνικών και δημογραφικών εξελίξεων.

β) Οι κοινωνικές παροχές που στοχεύουν στη μείωση του κόστους ευκαιρίας (μη εργασίας) των γονέων δεν πρέπει να αποθαρρύνουν την κοινωνικοοικονομική ένταξη και την προσωπική καταξίωση της γυναίκας εκτός οικογένειας. Η ανεπάρκεια των κοινωνικών υπηρεσιών και η αναπαραγωγή των παραδοσιακών άνισων ρόλων των δύο φύλων επιβαρύνουν υπερβολικά τις σύγχρονες Ελληνίδες μητέρες και αποτελούν καθοριστικό παράγοντα για την αρνητική δημογραφική εξέλιξη της χώρας. Ο εμπλουτισμός των προγραμμάτων κοινωνικών υπηρεσιών και η ανάπτυξη οριζόντιων πολιτικών σε θέματα ισότητας, μπορούν να επιδράσουν θετικά στην καταπολέμηση της υπογεννητικότητας.

Ο σχεδιασμός των μέτρων λαμβάνει υπόψη τα σύγχρονα κοινωνικά και δημογραφικά δεδομένα, στηρίζεται στα πορίσματα οργάνων κοινωνικής διαβούλευσης (Γνώμη Πρωτοβουλίας της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής για το Δημογραφικό, 2002), αξιοποιεί τα αποτελέσματα ειδικών ερευνών που εκπονήθηκαν για λογαριασμό του αρμόδιου Υπουργείου Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης (Ινστιτούτο Κοινωνικής Πολιτικής του Εθνικού Κέντρου Κοινωνικών Ερευνών/Ινστιτούτο Κοινωνικής Καινοτομίας, «Οι πολιτικές και το θεσμικό πλαίσιο ενίσχυσης των πολυμελών οικογενειών στο ελληνικό σύστημα κοινωνικής προστασίας», 2005) και εισάγει για πρώτη φορά διαδικασίες παρακολούθησης και αξιολόγησης των μέτρων. Παράλληλα, κατοχυρώνεται για πρώτη φορά η συμμετοχή της κοινωνίας των πολιτών στις διαδικασίες ανάπτυξης των δημόσιων πολιτικών κοινωνικής προστασίας. Η Ανώτατη Συνομοσπονδία Πολυτέκνων Ελλάδος και οι πρωτοβάθμιες αντιπροσωπευτικές οργανώσεις πολυτέκνων συμμετέχουν στην παρακολούθηση των πολιτικών προστασίας των πολυτέκνων και ενισχύονται στο έργο τους από το Υπουργείο Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης.

Β. ΕΙΔΙΚΟΤΕΡΑ ΚΑΤ' ΑΡΘΡΟ

Επί του άρθρου 1

Η χορήγηση συγκεκριμένων παροχών στις οικογένειες με τρία παιδιά, που στοχεύουν στην άμβλυνση του κόστους ανατροφής των παιδιών και συνεπώς στην ενθάρρυνση των ζευγαριών να αποκτήσουν περισσότερα παιδιά, κρίνεται αναγκαία τόσο για λόγους κοινωνικής δικαιοσύνης, όσο και για την ενίσχυση της αποτελεσματικότητας της δημογραφικής πολιτικής. Κατά, την τελευταία δεκαετία, η σημασία του τρίτου παιδιού στην δημογραφική πολιτική έχει καταστεί ιδιαίτερα κρίσιμη. Κατ' αρχάς, η συμβολή των γεννήσεων τρίτου παιδιού στο συνολικό αριθμό γεννήσεων της χώρας μας (10,85%) είναι υπερδιπλάσια από την αντίστοιχη συμβολή των γεννήσεων τέταρτου, πέμπτου κ.ο.κ. παιδιού (4,45%). Επιπλέον, όσον αφορά τους στόχους της δημογραφικής πολιτικής, ο δείκτης ανανέωσης των γενεών είναι 2,1 παιδιά ανά γυναίκα σε αναπαραγωγική ηλικία, ενώ η ιδανική αναλογία αυτή τη περίοδο για την Ελλάδα υπολογίζεται σε 2,5 παιδιά ανά γυναίκα. Είναι, συνεπώς, προφανές ότι η απόκτηση τρίτου παιδιού εξυπηρετεί αποτελεσματικά τους βασικούς δημογραφικούς στόχους της χώρας. Εξάλλου, αποτελεί και ένα σαφώς πιο ρεαλιστικό στόχο για το μέσο σύγχρονο ζευγάρι εν όψει της αύξησης της μέσης ηλικίας τεκνοποίησης της Ελληνίδας (27,3 ετών σύμφωνα με τα τελευταία στοιχεία της Ε.Σ.Υ.Ε.), που συνδέεται τόσο με την αλλαγή νοοτροπίας και κοινωνικών αντιλήψεων όσο και με την καθυστερημένη επαγγελματική αποκατάσταση των περισσότερων νέων, λόγω δυσλειτουργιών της αγοράς εργασίας. Από την άλλη πλευρά, τα στατιστικά στοιχεία για τη φτώχεια και την οικονομική επισφάλεια των οικογενειών με παιδιά, αποδεικνύουν ότι ο οικονομικός προγραμματισμός της οικογένειας δεν διαταράσσεται στο τέταρτο αλλά στο τρίτο παιδί. Συγκεκριμένα, πρόσφατα στοιχεία της Ε.Σ.Υ.Ε. δείχνουν ότι ενώ το ποσοστό φτώχειας στις οικογένειες με δύο παιδιά αντιστοιχεί στο 19%, με την απόκτηση τρίτου παιδιού το ποσοστό αυτό εκτινάσσεται στο 32%. Αντίθετα, το ποσοστό φτώχειας των οικογενειών με πάνω από τρία παιδιά δεν απέχει ιδιαίτερα, καθώς ανέρχεται στο 36%.

Με το παρόν άρθρο, δίδονται αναλυτικά οι εξής παροχές:

Με την παράγραφο 1, στη μητέρα που αποκτά τρίτο τέκνο, και για κάθε τέκνο μετά από το τρίτο, καταβάλλεται εφάπαξ παροχή ύψους 2.000 ευρώ, ανεξάρτητα από κάθε άλλο επίδομα, μισθό, σύνταξη, αμοιβή, αποζημίωση ή εισόδημα, ενώ σύμφωνα με την παρ. 2, η προβλεπόμενη από το από το άρθρο 12 του ν. 3220/2004 απαλλαγή από το τέλος ταξινόμησης αυτοκινήτων ιδιωτικής χρήσης επεκτείνεται και χορηγείται στους γονείς με τρία παιδιά, σε ποσοστό 35% κατά το έτος 2006, 70% κατά το έτος 2007 και 100% κατά το έτος 2008 και εντεύθεν. Η απαλλαγή από το τέλος ταξινόμησης χορηγείται αναλογικά, ήτοι, για αυτοκίνητα με κυλινδρισμό κινητήρα άνω των δύο χιλιάδων κυβικών εκατοστών, η απαλλαγή περιορίζεται στο 50 % του τέλους ταξινόμησης. Προβλέπεται ότι, για την εφαρμογή του άρθρου 12 του ν. 3220/2004, ως προστατευόμενα νοούνται τα τέκνα που φοιτούν σε αναγνωρισμένες σχολές και εκπαιδευτικά ιδρύματα της ημεδαπής ή αλλοδαπής ή εκπληρώνουν τις στρατιωτικές τους υποχρεώσεις και δεν έχουν συμπληρώσει το 25ο έτος της ηλικίας τους, καθώς και τα ανάπηρα τέκνα με αναπηρία 67% και άνω, ηλικίας από 4 ετών

και άνω, άγαμα, διαζευγμένα ή σε κατάσταση χηρείας, εφόσον δεν εμπίπτουν στις άλλες κατηγορίες ατόμων που δικαιούνται παραλαβής επιβατικού αυτοκινήτου οχήματος με απαλλαγή από το τέλος ταξινόμησης, ώστε να είναι σαφές ότι η απαλλαγή αυτή παρέχεται μόνο για μία φορά και για ένα αυτοκίνητο ανά οικογένεια.

Με τις περιπτώσεις α' και β' της παρ. 3 τροποποιείται το άρθρο 4 του ν. 3250/2004 σχετικά με την εισαγωγή στις κοινωνικές ομάδες για την επιλογή υποψηφίων για την πρόσληψη στο Δημόσιο, στους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης πρώτου και δεύτερου βαθμού και στα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, προσωπικού με συμβάσεις ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου, μερικής απασχόλησης, και των γονέων τριών τέκνων και τέκνων αυτών. Το πλεονέκτημα αυτό ισχύει είτε για ένα εκ των γονέων είτε για ένα εκ των τριών τέκνων.

Με την περίπτωση γ' της παρ. 3, επεκτείνεται το πλεονέκτημα της παρ. 3 του άρθρου 10 του ν. 1910/1944, που αφορά στην τοποθέτηση των πολύτεκνων δημοσίων υπαλλήλων στον τόπο των συμφερόντων τους, και για δημοσίου πολιτικούς διοικητικούς υπαλλήλους που είναι γονείς τριών τέκνων ή για ένα τέκνο οικογένειας με τρία παιδιά, που είναι δημόσιοι πολιτικοί διοικητικοί υπάλληλοι.

Με την περίπτωση δ' της παρ. 3, αντικαθίσταται το τρίτο εδάφιο της παρ. 6 του άρθρου 14 του ν. 2190/1994. Εφεξής, το ποσοστό 20% των προκηρυσσόμενων θέσεων τακτικού προσωπικού και προσωπικού με σύμβαση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου των κατηγοριών ΠΕ, ΤΕ και ΔΕ κατά νομαρχία, φορέα και κλάδο ή ειδικότητα καλύπτονται από πολύτεκνες και τέκνα πολυτέκνων και έναν εκ των γονέων οικογενειών με τρία παιδιά ή ένα εκ των τριών τέκνων, εφόσον υπάρχουν. Επίσης με την περίπτωση ε' αντικαθίσταται η περίπτωση α' του πέμπτου εδαφίου της παρ. 6 του άρθρου 14 του ν. 2190/1994, ώστε να περιληφθούν και ένας εκ των γονέων οικογενειών με τρία παιδιά ή ένα εκ των τριών τέκνων, για τις κατηγορίες ΠΕ, ΤΕ, ΔΕ.

Με την περίπτωση α' της παρ. 4 τροποποιείται η παρ. 1 του άρθρου 1 του ν. 2643/1998 και προστίθενται στις κατηγορίες προσώπων που απολαμβάνουν της μέριμνας της πολιτείας για απασχόληση και οι οικογένειες τριών τέκνων. Κατόπιν της πρόσθεσης νέας κατηγορίας ως άνω, καθίσταται αναγκαία η τροποποίηση των άρθρων 2 και 3 του ν. 2643/1998 ως εξής: Με την περίπτωση β' της παρ. 4 αντικαθίσταται η παρ. 1 του άρθρου 2 του ν. 2643/1998 και προβλέπεται, στην υποπερίπτωση Α', η ένταξη των οικογενειών με τρία τέκνα στο ποσοστό που προβλέπεται για τις πολύτεκνες οικογένειες, δίχως τροποποίηση του συνολικού ποσοστού, το οποίο παραμένει στο 8%, ενώ στην υποπερίπτωση Β' της παρ. 1 του ίδιου άρθρου προβλέπεται ότι οι φορείς του δημόσιου τομέα που αναφέρονται στην παρ. 8 του άρθρου 2 του ν. 2643/1998, με την εξαίρεση όσων εμφανίζουν στους ισολογισμούς τους αρνητικό αποτέλεσμα (ζημία) στις δύο αμέσως προηγούμενες από το έτος προκήρυξης χρήσεις, υποχρεούνται να προσλαμβάνουν προστατευόμενα πρόσωπα του προηγούμενου άρθρου σε ποσοστό 10%, αυξημένο κατά 2%, το οποίο προβλέπεται για την κατηγορία των οικογενειών τριών τέκνων της περίπτωσης ε' της παρ. 1 του άρθρου 1 του ν. 2643/1998.

Με την περίπτωση γ' της παρ. 4, προστίθεται εδάφιο στην παρ. 1 του άρθρου 3 του ν. 2643/1998, προκειμένου στο ποσοστό πέντε επί τοις εκατό (5%) του συνόλου των

προς προκήρυξη θέσεων του οικείου φορέα, που προβλέπεται για την πρόσληψη προσώπων που προστατεύονται από το ν. 2643/1998 στις δημόσιες υπηρεσίες, τα Ν.Π.Δ.Δ. και τους Ο.Τ.Α. και των δύο βαθμών, χωρίς διαγωνισμό ή επιλογή, να προστεθεί ποσοστό δύο επί τοις εκατό (2%) του συνόλου των προς προκήρυξη θέσεων του οικείου φορέα, στο οποίο υπάγονται αποκλειστικά τα πρόσωπα της περίπτωσης ε' της παρ. 1 του άρθρου 1 του ν. 2643/1998, ήτοι οι γονείς τριών τέκνων και ένα εκ των τριών τέκνων.

Επί του άρθρου 2

Η παρ. 1 ρυθμίζει θέματα του β.δ. 775/64 περί Λαϊκής Κατοικίας, καθώς εφαρμόζονται από το Υπουργείο Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης στεγαστικά προγράμματα για ομάδες πληθυσμού που στερούνται οικονομικών πόρων για απόκτηση κατοικίας με δικά τους μέσα. Με το άρθρο 43 του ως άνω βασιλικού διατάγματος, τίθενται οι προϋποθέσεις που πρέπει να λάβει υπόψη της η Υπηρεσία, προκειμένου να κατατάξει με σειρά προτεραιότητας τις τελικώς επιλεγείσες οικογένειες. Κατά τη διαδικασία εφαρμογής στεγαστικών προγραμμάτων του Υπουργείου Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης παρουσιάστηκαν προβλήματα στον τρόπο κατάταξης των τελικώς επιλεγθεισών οικογενειών, διότι στην πλειοψηφία τους, υπήρχαν άτομα με αναπηρία άνω του 67% και οικογένειες με έναν μόνο γονέα, κατηγορίες που δεν περιλαμβάνονται στο άρθρο 43 του β.δ. Κρίνεται, λοιπόν, αναγκαίο, λόγω της παρέλευσης τόσων ετών από την δημοσίευση του βασιλικού διατάγματος και της αλλαγής των κοινωνικών δεδομένων, να γίνουν ορισμένες τροποποιήσεις στις ισχύουσες προϋποθέσεις, όσον αφορά τους βαθμούς κατάταξης στις οικογένειες με ανάπηρο μέλος στη σύνθεσή τους, καθώς και στις οικογένειες με έναν μόνο γονέα και να αναδιαμορφωθεί το άρθρο 43 του β.δ..

Με την παρ. 2 τροποποιείται η παρ. 1 του άρθρου 42 του ν. 1481/1984, και προστίθενται οι γονείς τριών τέκνων και τα τέκνα αυτών. Σύμφωνα με το εδάφιο β' της παρ. 2 του άρθρου 1 του ν. 2226/1994, οι διατάξεις του παρόντος άρθρου εξακολουθούν να ισχύουν για την κατάταξη ειδικών κατηγοριών προσώπων στις Σχολές της Αστυνομικής Ακαδημίας. Σύμφωνα δε με την παρ. 1 του άρθρου 15 του ν. 2743/1999, από 1.1.1999, για την εισαγωγή υποψήφιων ειδικών κατηγοριών στις παραγωγικές Σχολές Αξιωματικών, Υπαξιωματικών και Λιμενοφυλάκων του Λιμενικού Σώματος, εφαρμόζεται αναλογικά το παρόν άρθρο, όπου δε στο άρθρο αυτό αναφέρεται αστυνομικό προσωπικό, νοείται το προσωπικό του Λιμενικού Σώματος. Με την παρ. 3 τροποποιείται το άρθρο 1 του ν. 380/1976, ώστε να προστεθούν στις κατηγορίες εισακτέων σπουδαστών που εισάγονται καθ' υπέρβαση μέχρι ποσοστό 10% στις Ακαδημίες Εμπορικού Ναυτικού και τα τέκνα οικογενειών με τρία παιδιά.

Με την περίπτωση α' της παρ. 4, προστίθεται περίπτωση γ' στην παρ. 5 του άρθρου 6 του ν. 3255/2004, προκειμένου από την έναρξη του σχολικού έτους 2006 – 2007 και εφεξής, κατά την πρόσληψη των αναπληρωτών εκπαιδευτικών από τον πίνακα που συντάσσεται βάσει της περίπτωσης α' της παρούσας παραγράφου, ποσοστό 20% κατά κλάδο και ειδικότητα επί των εκάστοτε προσλαμβανόμενων αναπληρωτών, να προσλαμβάνεται από τους εγγεγραμμένους στον πίνακα εκπαιδευτικούς που έχουν τρία τέκνα. Οι υπαγόμενοι στις ρυθμίσεις της παρούσας περίπτωσης, για το διορισμό των οποίων απαι-

τείται πτυχίο παιδαγωγικών σπουδών της ΣΕΛΕΤΕ κατά τις διατάξεις του άρθρου 14 παρ. 8 του ν. 1556/1985, προσλαμβάνονται εφόσον κατέχουν το πτυχίο αυτό ή πτυχίο ισοδύναμο προς αυτό. Η πρόσληψη γίνεται με βάση την σειρά εγγραφής στον ανωτέρω πίνακα και εφόσον έχουν υποβάλει αίτηση για πρόσληψη στις περιοχές που πραγματοποιούνται οι προσλήψεις. Εάν οι εγγεγραμμένοι στον ανωτέρω πίνακα δεν επαρκούν, τότε για την συμπλήρωση του ποσοστού προσλαμβάνονται υποψήφιοι χωρίς προϋπηρεσία από συμπληρωματικό πίνακα στον οποίο κατατάσσονται οι αιτούντες με βάση την ημερομηνία κτήσης του πτυχίου τους και σε περίπτωση σύμπτωσης της ημερομηνίας αυτής με το βαθμό του πτυχίου τους. Με την περίπτωση β' της παρ. 4, προστίθεται παρ. 4 στο άρθρο 7 του ν. 3369/2005, ώστε κατά τη διαδικασία αξιολόγησης της αίτησης για εισαγωγή εκπαιδευόμενων στα προγράμματα των δημοσίων ΙΕΚ της παρ. 3 του παρόντος, οι γονείς και τα τέκνα οικογενειών με τρία παιδιά να λαμβάνουν την αυτή μοριοδότηση με τους γονείς και τα τέκνα πολύτεκνων. Σε περίπτωση ισοβαθμίας, έπονται κατά τη σειρά μόνο των συνυποψηφίων τους που έχουν ιδιότητα γονέα ή τέκνου πολύτεκνης οικογένειας. Οι άνεργοι γονείς τριών τέκνων προηγούνται έναντι των λοιπών γονέων τριών τέκνων, και οι άνεργοι πολύτεκνοι γονείς προηγούνται έναντι των λοιπών πολύτεκνων γονέων. Περαιτέρω, ορίζεται ότι οι καταρτιζόμενοι γονείς ή τέκνα οικογενειών με τρία παιδιά καταβάλλουν το ίδιο ύψος διδάκτρων στα προγράμματα δια βίου κατάρτισης των δημοσίων ΙΕΚ της παρ. 3 του παρόντος με το εκάστοτε οριζόμενο για τους γονείς και τέκνα πολύτεκνης οικογένειας, εφόσον συντρέχουν και γι' αυτούς οι λοιπές προϋποθέσεις που εκάστοτε ισχύουν για τους τελευταίους, δηλαδή για τους γονείς και τέκνα πολύτεκνης οικογένειας. Με την περίπτωση γ' της παρ. 4 προστίθεται παρ. 4 στο άρθρο 9 του ν. 3369/2005, σύμφωνα με την οποία εκπαιδευτές γονείς τριών τέκνων και άνω, κατά τη μοριοδότησή τους με τα κριτήρια που εκάστοτε ισχύουν για όλους, λαμβάνουν προσαύξηση 10% επί του συνόλου των μορίων που έχουν συγκεντρώσει. Οι εκπαιδευόμενοι γονείς τριών τέκνων και άνω, μετά τη σχετική αξιολόγηση επάρκειας στα «Τμήματα Μάθησης», εντάσσονται μαζί με τους ανέργους κατά προτεραιότητα.

Στην παρ. 5 ορίζεται ότι κατά την εφαρμογή των κριτηρίων επιλογής των εκπαιδευόμενων ή των καταρτιζόμενων στις εκπαιδευτικές μονάδες αρχικής κατάρτισης του Οργανισμού Τουριστικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης (Ο.Τ.Ε.Κ.), και ειδικότερα κατά τον καθορισμό της σειράς προτεραιότητας αυτών με μοριοδότηση βάσει της υπ' αριθ. 3304/2004 απόφασης του Υφυπουργού Τουριστικής Ανάπτυξης, η ιδιότητα γονέα ή τέκνου οικογένειας με τρία παιδιά λαμβάνει την αυτή μοριοδότηση με την ιδιότητα γονέα ή τέκνου πολύτεκνης οικογένειας.

Στην παρ. 6 ορίζεται ότι οι γονείς και τα τέκνα οικογενειών με τρία παιδιά είναι δικαιούχοι της «Κάρτας Πολιτισμού», που προβλέπεται από την ΥΠΠΟ/ΔΟΕΠΥ/ΤΟ-ΠΥΝΣ/15055/04 απόφαση του Υπουργού Πολιτισμού.

Επί του άρθρου 3

Ορίζεται ρητά ότι οι παροχές των άρθρων 1 (πλην της παραγράφου 2) και 2 (πλην της περίπτωσης β' της παρ. 1 του άρθρου 2, η οποία ισχύει ανεξαρτήτως αριθμού και ηλικίας τέκνων) χορηγούνται, σε γονέα ή γονείς που έχουν τρία παιδιά από τον ίδιο ή διαφορετικούς γάμους

ή νομίμως αναγνωρισθέντα ή υιοθετημένα, ή εκτός γάμου γεννηθέντα, τα οποία είναι άγαμα και δεν έχουν συμπληρώσει το δέκατο όγδοο έτος της ηλικίας τους ή φοιτούν σε αναγνωρισμένες σχολές και εκπαιδευτικά ιδρύματα της ημεδαπής ή της αλλοδαπής ή εκπληρώνουν τις στρατιωτικές τους υποχρεώσεις και δεν έχουν συμπληρώσει το εικοστό πέμπτο έτος της ηλικίας τους και στα τέκνα αυτών, όπου αυτό προβλέπεται. Στα τρία παιδιά συμπεριλαμβάνονται και τα τέκνα με οποιαδήποτε αναπηρία σε ποσοστό 67% και άνω, ανεξαρτήτως ηλικίας και οικογενειακής κατάστασης, δηλαδή είτε άγαμα είτε έγγαμα. Στην παρ. 2 ορίζεται ότι η ιδιότητα του δικαιούχου των παροχών του παρόντος αποδεικνύεται με πιστοποιητικό οικογενειακής κατάστασης του ενδιαφερομένου ή αντίστοιχο πιστοποιητικό αρμόδιας αρχής της αλλοδαπής.

Επί του άρθρου 4

Οι διατάξεις του παρόντος άρθρου οριοθετούν το προσωπικό πεδίο εφαρμογής των παροχών που αναφέρονται στην παρ. 1 του άρθρου 1, σε σχέση με τον τόπο διαμονής και την υπηκοότητα των ενδιαφερομένων. Βασική προϋπόθεση για όλα τα πρόσωπα που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του κανόνα δικαίου είναι η μόνιμη διαμονή τους στην Ελλάδα. Όσον αφορά στο κριτήριο της υπηκοότητας, πρόσβαση στις παροχές έχουν κατ' αρχήν οι Έλληνες πολίτες, καθώς και οι παλιννοστούντες ομογενείς. Η ένταξη στις παροχές ατόμων αλλοδαπής υπηκοότητας και εθνικότητας επιτρέπεται σε ορισμένες κατηγορίες αλλοδαπών που απαριθμούνται περιοριστικά. Σε ό,τι αφορά στους αναγνωρισμένους πρόσφυγες, στους ανιθαγενείς και στους δικαιούχους ανθρωπιστικού καθεστώτος οι παροχές χορηγούνται έως την παύση ή την ανάκληση ή τον τερματισμό ή την άρνηση ανανέωση του καθεστώτος του πρόσφυγα ή του ανθρωπιστικού καθεστώτος, που αποδεικνύονται με την σχετική απόφαση του αρμόδιου για τον καθορισμό του καθεστώτος του πρόσφυγα ή του ανθρωπιστικού καθεστώτος οργάνου.

Επί του άρθρου 5

Οι διατάξεις της παρ. 1 αντικαθιστούν τις διατάξεις της παρ. 5 του άρθρου 39 του ν. 2459/1997, συνδυάζοντας τη συμμόρφωση της νομοθεσίας μας στο κοινοτικό δίκαιο, αλλά και την επιδίωξη δημογραφικών στόχων με την επέκταση της προστασίας σε όλους τους Ελληνόπαιδες, ανεξαρτήτως της υπηκοότητας των γονιών τους. Ειδικότερα, το δικαίωμα αναγνώρισης της πολυτεκνικής ιδιότητας για την απονομή πλεονεκτημάτων διατηρείται όσον αφορά στους πολύτεκνους κοινοτικούς υπηκόους και τα μέλη των οικογενειών τους που ζουν και εργάζονται στη χώρα μας. Το Δ.Ε.Κ. είχε καταδικάσει τη χώρα μας το 1998 για την άρνησή της να απονεμίσει πλεονεκτήματα και παροχές πολύτεκνων σε κοινοτικούς υπηκόους (υπόθεση C – 185/96 Επιτροπή κατά Ελληνικής Δημοκρατίας). Σύμφωνα με την κρίση του Δ.Ε.Κ., ο χαρακτηρισμός μιας παροχής ή ενός πλεονεκτήματος ως δημογραφικού κινήτρου δεν τα εξαιρεί από την έννοια του «κοινωνικού ευεργετήματος» που παρέχει μία χώρα σε όσους διαμένουν σε αυτή είτε λόγω της ιδιότητάς τους ως εργαζομένων είτε λόγω μίας συγκεκριμένης κατάστασης. Πέραν όμως των κοινοτικών υπηκόων, η ιδιότητα του πολύτεκνου παρέχεται πλέον και στους ομογενείς που εγκαθίστανται μόνιμα στη χώρα μας και επι-

δρούν ευεργετικά με την επιστροφή τους στις δημογραφικές εξελίξεις. Επιπλέον, ως πολύτεκνοι μπορούν να αναγνωρισθούν και πρόσωπα αλλοδαπής εθνικότητας που αποκτούν παιδιά με Έλληνες, τα οποία συνεπώς έχουν ελληνική εθνικότητα και η γέννησή τους ευνοεί τη δημογραφική αναζωογόνηση της χώρας. Σε ό,τι αφορά στους αναγνωρισμένους πρόσφυγες, στους ανιθαγενείς και στους δικαιούχους ανθρωπιστικού καθεστώτος, οι παροχές χορηγούνται έως την παύση ή την ανάκληση ή τον τερματισμό ή την άρνηση ανανέωση του καθεστώτος του πρόσφυγα ή του ανθρωπιστικού καθεστώτος, που αποδεικνύονται με τη σχετική απόφαση του αρμόδιου για τον καθορισμό του καθεστώτος του πρόσφυγα ή του ανθρωπιστικού καθεστώτος οργάνου.

Επί του άρθρου 6

Η διάταξη της παραγράφου 1 συμβαδίζει με την κοινωνική εξέλιξη και τις επιταγές του Συντάγματος.

Σύμφωνα με αυτήν, πολύτεκνοι θεωρούνται οι γονείς τεσσάρων τέκνων από έναν ή περισσότερους γάμους, σε αντίθεση με την προηγούμενη διάταξη, η οποία απαιτούσε την ύπαρξη τεσσάρων τέκνων εκ νομίμου γάμου, επιφέροντας διάκριση σε βάρος των τέκνων εξ άκυρου ή ακυρώσιμου γάμου. Στα τέσσερα τέκνα συγκαταλέγονται πλέον, εκτός από τα νομιμοποιηθέντα ή νομίμως αναγνωρισθέντα, και τα υιοθετηθέντα. Η διάταξη που απαιτούσε τα θήλαα τέκνα να είναι άγαμα ή διαζευγμένα ή σε χηρεία και να συντηρούνται από τους γονείς τους, απαλείφεται λόγω της δυσμενούς διάκρισης σε βάρος τους, και πλέον τα τέκνα, άρρενα ή θήλαα, αντιμετωπίζονται με τον ίδιο τρόπο, ήτοι έως την ηλικία των 18 ετών ή των 25 εφόσον σπουδάζουν ή εκπληρώνουν τις στρατιωτικές τους υποχρεώσεις ή ανεξαρτήτως ηλικίας και οικογενειακής κατάστασης, εφόσον είναι ανάπηρα σε ποσοστό 67% και άνω, δίχως να απαιτείται η ανικανότητα αυτών προς εργασία, καθώς η αναπηρία δεν πρέπει να αποτελεί τιμωρία και λόγος αποτροπής της ένταξης στην αγορά εργασίας, προκειμένου να μην χαθεί η ιδιότητα του πολύτεκνου και τα πλεονεκτήματα που απορρέουν από αυτή. Σύμφωνα με τη δεύτερη παράγραφο, στις περιπτώσεις, που ένας γονέας εξ οιοδήποτε λόγου, άνευ συζύγου, έχει την και υποχρέωση για διατροφή τριών τουλάχιστον τέκνων, είτε λόγω θανάτου ή κήρυξης σε αφάνεια του άλλου γονέα, είτε λόγω γέννησης των τέκνων εκτός γάμου, τότε θεωρείται πολύτεκνος, δίχως διαχωρισμό εάν πρόκειται για τον πατέρα ή τη μητέρα αυτών. Ακόμη, σύμφωνα με την παράγραφο 3, στην περίπτωση κατά την οποία ο ένας εκ των γονέων κατέστη ανάπηρος εξ οιασδήποτε αιτίας ή ανάπηρος πολέμου σε ποσοστό 67% και άνω, αυτός θεωρείται πολύτεκνος εφόσον έχει και τρία μόνο τέκνα, δίχως να απαιτείται η προϋπόθεση της ανικανότητας προς εργασία, καθώς στόχος είναι η ένταξη των ατόμων με αναπηρία στην αγορά εργασίας και στην κοινωνία, με ενθάρρυνση για φυσιολογική οικογενειακή ζωή, και όχι η περιθωριοποίησή τους. Με το προηγούμενο καθεστώς, τα απορφανισθέντα τέκνα πολύτεκνης οικογένειας, προκειμένου να διατηρήσουν την ιδιότητα αυτή, έπρεπε να είναι τουλάχιστον τρία. Με την προτεινόμενη διάταξη, τα απορφανισθέντα τέκνα πολύτεκνης οικογένειας αρκεί να είναι έστω και δύο, προκειμένου να συμπεριληφθούν στη ρύθμιση οριακές περιπτώσεις τραγικών ατυχημάτων ή καταστάσεων, στις οποίες έχασαν ταυτόχρονα ή σε πολύ μικρό χρονικό διάστημα τη ζωή τους αμφότεροι οι γονείς

και ένα ή ακόμη και δύο εκ των τεσσάρων τέκνων της οικογένειας.

Οι διατάξεις της παραγράφου 2 αντικαθιστούν τις διατάξεις του άρθρου 2 του ν. 1910/1944 σχετικά με τις προϋποθέσεις αναγνώρισης της πολυτεκνικής ιδιότητας, προωθώντας ουσιαστικά τον εκσυγχρονισμό της δημογραφικής πολιτικής και την προσαρμογή της στα σύγχρονα κοινωνικά και δημογραφικά δεδομένα, όπως αυτά προκύπτουν από τις μελέτες και αναλύσεις του Υπουργείου Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης. Έτσι, αποσκοπούν στην αναθεώρηση της διαδικασίας αναγνώρισης της πολυτεκνικής ιδιότητας, καταργώντας το απαρχαιωμένο σύστημα που είχε καθιερωθεί από τη δεκαετία του 1950. Η διαδικασία αναγνώρισης της πολυτεκνικής ιδιότητας πρέπει να αποτελεί αντικείμενο ειδικής διαπιστωτικής διοικητικής πράξης, αφού αποτελεί πρόκριμα για την πρόσβαση του πολύτεκνου σε πλεονεκτήματα και υπηρεσίες που παρέχει το Κράτος. Ωστόσο, για περισσότερο από 50 χρόνια, μία διαδικασία με αμιγώς διοικητικό περιεχόμενο και με σοβαρές συνέπειες για τους διοικούμενους είχε ανατεθεί στην Ανώτατη Συνομοσπονδία Πολυτέκνων Ελλάδος (Α.Σ.Π.Ε.), την τριτοβάθμια οργάνωση των πολυτεκνικών συλλόγων. Σύμφωνα με το υφιστάμενο θεσμικό πλαίσιο, η Α.Σ.Π.Ε. είναι αποκλειστικά αρμόδια για τον έλεγχο των δικαιολογητικών των αιτούντων και την έκδοση απόφασης περί αναγνώρισης της πολυτεκνικής ιδιότητας, ενώ οι πολύτεκνοι υποχρεούνται να αποδεικνύουν την ιδιότητά τους μόνο μέσω των ειδικών βιβλιαρίων που χορηγεί η εν λόγω οργάνωση. Επιπλέον, τα βιβλιάρια της Α.Σ.Π.Ε. έχουν μόλις εξάμηνη διάρκεια και η ανανέωσή τους συνδέεται με την καταβολή συγκεκριμένου χρηματικού ποσού. Αν και η Α.Σ.Π.Ε. αποτελεί την πρωτοπόρα μη κυβερνητική οργάνωση για θέματα πολυτέκνων στη χώρα μας που έχει συμβάλλει αποφασιστικά στην προάσπιση των συμφερόντων των πολυτέκνων, εντούτοις η άσκηση από αυτήν αρμοδιοτήτων «οιονεί» διοικητικού οργάνου προσκρούει στην αρχή της νομιμότητας και δημιουργεί ζητήματα εν όψει της συνταγματικά κατοχυρωμένης προστασίας του διοικούμενου έναντι των πράξεων της διοίκησης. Ο εκσυγχρονισμός της διαδικασίας αναγνώρισης της πολυτεκνικής ιδιότητας είναι αναγκαίος προκειμένου να ανακουφιστούν οι πολυμελείς οικογένειες από την ανίατα ταλαιπωρία και τα έξοδα στα οποία υποβάλλονται στο πλαίσιο του υφιστάμενου συστήματος. Η αναγνώριση πρέπει να πραγματοποιείται με ταχύτητα, ανέξοδα και από υπηρεσίες που εδρεύουν κοντά στον τόπο κατοικίας των ενδιαφερομένων. Επιπλέον, η διαπίστωση της πολυτεκνικής ιδιότητας πρέπει να αποτελεί αντικείμενο διοικητικής πράξης, προκειμένου να παρέχονται στους διοικούμενους τα εχέγγρα της νομιμότητας και τα δικαιώματα έννομης προστασίας, όπως το δικαίωμα προηγούμενης ακρόασης και το δικαίωμα άσκησης ενδίκων μέσων. Ειδικά μάλιστα για τους αλλοδαπούς που αιτούνται την αναγνώριση της ιδιότητας πολυτέκνου, οι παρούσες διατάξεις προβλέπουν τη δυνατότητα να λαμβάνονται υπόψη έγγραφα αλλοδαπών αρχών που αντιστοιχούν στα πιστοποιητικά οικογενειακής κατάστασης που εκδίδουν οι ελληνικές αρχές. Προβλέπεται η θεσμοθέτηση ταυτότητας πολυτέκνων που εκδίδεται από το Υπουργείο Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης και χορηγείται στους ενδιαφερόμενους μέσω των Κέντρων Εξυπηρέτησης Πολιτών. Πρόκειται για μία ειδική ταυτότητα που θα αναγνωρίζεται από τους δημόσιους και ιδιωτικούς φο-

ρείς ως πιστοποιητικό για τη χορήγηση κοινωνικών πλεονεκτημάτων και παροχών.

Επί του άρθρου 7

Η παράγραφος 1 καθιερώνει την ημέρα εορτασμού και τιμής για τις πολύτεκνες οικογένειες, με στόχο την ανάδειξη της συμβολής των πολυτέκνων στη δημογραφική και κοινωνική ανάπτυξη της χώρας. Την πρώτη Κυριακή του Νοεμβρίου εορτάζεται εκ μεταφοράς η μνήμη των Αγίων Μαρτύρων Τερεντίου και Νεονίλλης και των επτά τέκνων τους. Η παράγραφος 2 ρυθμίζει ζητήματα που αφορούν στις εκδηλώσεις εορτασμού της Ημέρας της Πολύτεκνης Οικογένειας, εκφράζοντας τη δέσμευση του Υπουργείου Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης στην ενίσχυση και υποστήριξη της Ανώτατης Συνομοσπονδίας Πολυτέκνων Ελλάδος, σε κάθε συναφή της πρωτοβουλία.

Επί του άρθρου 8

Με τις διατάξεις του παρόντος άρθρου αποκλείεται η χορήγηση των πάσης φύσεως πολυτεκνικών επιδομάτων και πλεονεκτημάτων στους πολύτεκνους γονείς που καταδικάζονται με αμετάκλητη απόφαση ποινικού δικαστηρίου για τέλεση κακουργήματος σε βάρος τέκνου τους. Τα τέκνα σε κάθε περίπτωση διατηρούν την πολυτεκνική ιδιότητα και όσα πλεονεκτήματα τη συνοδεύουν.

Επί του άρθρου 9

Ρυθμίζονται ζητήματα κωδικοποίησης των κείμενων διατάξεων που αφορούν στην απόκτηση της ιδιότητας του πολυτέκνου και τα συνακόλουθα πλεονεκτήματα που συνδέονται με αυτή. Η κωδικοποίηση είναι απαραίτητη, καθώς το υφιστάμενο θεσμικό πλαίσιο είναι ευρύτατο και ιδιαίτερα πολύπλοκο καθώς περιλαμβάνει διατάξεις διάσπαρτες σε νομοθετήματα ποικίλου ενδιαφέροντος και περιεχομένου. Ταυτόχρονα, έχουν εντοπιστεί διατάξεις που τροποποιούν ή καταργούν υφιστάμενες διατάξεις χωρίς όμως να τις μνημονεύουν με αποτέλεσμα να δημιουργείται σύγχυση σε σχέση με ποιες διατάξεις εξακολουθούν να ισχύουν και σε ποια μορφή. Έτσι, όμως, το υφιστάμενο πλαίσιο καθίσταται δυσλειτούργητο για τη διοίκηση και οι ίδιοι οι πολύτεκνοι αντιμετωπίζουν έλλειμμα πληροφόρησης ως προς τα δικαιώματά τους.

Επί του άρθρου 10

Η παράγραφος 1 ρυθμίζει ζητήματα που ανάγονται στη γενικότερη αναβάθμιση του ρόλου της Ανώτατης Συνομοσπονδίας Πολυτέκνων Ελλάδος σε επίπεδο παρακολούθησης και αξιολόγησης υφιστάμενων πολιτικών, καθώς και σχεδιασμού νέων μέτρων. Αν και η Α.Σ.Π.Ε. διαθέτει αξιολογικό δυναμικό και πολύτιμη εμπειρία (ενώ και μέσω των μελών της αφουγκράζεται έγκαιρα τις ανησυχίες και τις ανάγκες των πολυτέκνων), οι δυνατότητές της ως διαύλου κοινωνικής διαβούλευσης και μηχανισμού παρακολούθησης των σχετικών μέτρων έχουν δυστυχώς παραμείνει αναξιοποίητες. Έως σήμερα, η πολιτεία περιορίστηκε να την επιβαρύνει με γραφειοκρατικά καθήκοντα, όπως η αναγνώριση της πολυτεκνικής ιδιότητας, επιδιώκοντας στην ουσία την ανακούφιση της ίδιας της διοίκησης και όχι την ουσιαστική αναβάθμιση της οργάνωσης. Στο πλαίσιο της αναμορφωμένης θέωσης των πολυτεκνικών πολιτικών, η Α.Σ.Π.Ε. αποκτά για πρώτη φορά ουσιαστικό ρόλο κατά το σχεδιασμό και

την εφαρμογή των μέτρων ενίσχυσης της πολύτεκνης οικογένειας. Η παράγραφος 2 εισάγει ειδικό πρόγραμμα επιχορηγήσεων οργανώσεων πολυτέκνων από το Υπουργείο Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, με στόχο την αναβάθμιση των διαδικασιών της κοινωνικής διαβούλευσης και την ενίσχυση του έργου τους.

Επί του άρθρου 11

Με τη διάταξη της παραγράφου 1 συνιστάται ινστιτούτο με αυτοτελή νομική προσωπικότητα, το «Ινστιτούτο Κοινωνικής Δημογραφίας και Έρευνας» (Ι.Κ.Δ.Ε.), με αντικείμενο την προώθηση ερευνητικού / συμβουλευτικού έργου στη δημογραφία και την κοινωνική πολιτική, ώστε να καλυφθεί ένα ιδιαίτερα σημαντικό κενό που έχει επισημανθεί τόσο στο Πόρισμα της Διακομματικής Επιτροπής της Βουλής για το Δημογραφικό (1992) όσο και στη Γνώμη Πρωτοβουλίας της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής για το Δημογραφικό (2002). Είναι γεγονός βέβαια ότι η πολυπλοκότητα του δημογραφικού προβλήματος δεν επιτρέπει συνήθως στο νομοθέτη να υπολογίσει εκ των προτέρων με ακρίβεια την απόδοση του κάθε μέτρου. Ωστόσο, ακριβώς για το λόγο αυτόν, η ενδελεχής έρευνα και επιστημονική μελέτη των πληθυσμιακών τάσεων και εξελίξεων που συνδυάζεται με την τεκμηρίωση νέων μέτρων επιτρέπουν την ορθολογική άσκηση αποτελεσματικής δημογραφικής πολιτικής. Οι διατάξεις της παραγράφου 2 περιγράφουν αναλυτικά τις αρμοδιότητες του Ι.Κ.Δ.Ε. ως φορέα εφαρμοσμένης έρευνας στα πεδία της δημογραφίας και της κοινωνικής πολιτικής και αξιολόγησης των εφαρμοζόμενων μέτρων δημογραφικής πολιτικής.

Επί του άρθρου 12

Με τις διατάξεις του άρθρου 47 του ν. 2956/2001, ρυθμίσθηκε νομοθετικά το θέμα της μεταστέγασης των ιδιοκτητών των πολυκατοικιών που έχουν ανεγερθεί στην περιοχή «Βαρβασίου» Χίου, κατόπιν εφαρμογής στεγαστικού προγράμματος αποκατάστασης παραπηγματούχων πόλεως Χίου, του Υπουργείου Υγείας-Πρόνοιας και του Οργανισμού Εργατικής Κατοικίας. Οι πιο πάνω πολυκατοικίες που αποτελούνται από 120 διαμερίσματα, χαρακτηρίστηκαν επικίνδυνες από στατική και δομική άποψη και ως εκ τούτου καταδικασμένες. Για λόγους κοινωνικής δικαιοσύνης κρίθηκε αναγκαίο, αφού καταδικαστούν οι παλιές πολυκατοικίες, να αποκατασταθούν οι ιδιοκτήτες των διαμερισμάτων στεγαστικά με νέο κοινό πρόγραμμα του Υπουργείου Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης και Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας.

Ειδικότερα, στην παρ. 3 του άρθρου 47 του ν. 2956/2001 ορίζεται εξάμηνος προθεσμία από τη δημοσίευση του νόμου, κατά την οποία πρέπει να έχει συντελεσθεί η εκκένωση των διαμερισμάτων, καθώς και η απόδοση ελεύθερης και οριζόντιας ιδιοκτησίας, προκειμένου να πραγματοποιηθούν τα περαιτέρω καθοριζόμενα από τις διατάξεις του νόμου, η οποία με την παρ.1 του άρθρου 18 του ν. 3106/2003 (ΦΕΚ 30 Α΄) παρατάθηκε μέχρι 31.12.2003. Επειδή, το χρονικό διάστημα το οποίο έχει οριστεί από τις παραπάνω διατάξεις, έχει ήδη εκπνεύσει και οι διαδικασίες που απαιτούνται για τη μεταστέγαση των κατοίκων των παραπάνω πολυκατοικιών είναι στο στάδιο εξεύρεσης της κατάλληλης έκτασης, είναι αναγκαίο να καταργηθεί η παράγραφος αυτή. Στην παρ. 7 του άρθρου 47 του ν. 2956/2001, ορίζεται ότι η μηνιαία οικονομική ενίσχυση (επιδότηση ενοικίου), η οποία προ-

βλέπεται για τους ιδιοκτήτες των διαμερισμάτων πολυκατοικιών «Βαρβασίου» Χίου θα καταβάλλεται από τη στιγμή που θα εκκενωθεί και θα αποδοθεί ελεύθερη η ιδιοκτησία, μέχρι τη στεγαστική τους αποκατάσταση και όχι πέραν των τριών ετών συνολικά. Επειδή ο χρονικός περιορισμός των τριών ετών, λειτουργεί ανασταλτικά στην εκκένωση από τους ιδιοκτήτες των χαρακτηρισμένων ως επικίνδυνων από στατική και δομική άποψη πολυκατοικιών, κρίνεται αναγκαίο να ορισθεί ότι η μηνιαία οικονομική ενίσχυση θα καταβάλλεται για όσο χρονικό διάστημα απαιτηθεί για την ολοκλήρωση του νέου στεγαστικού προγράμματος. Με την προτεινόμενη τροπολογία, το Δημόσιο θα επιβαρυνθεί με τα εξής ποσά:

70 οικογένειες X 200 ευρώ μηνιαίως οικονομική ενίσχυση = 14.000 ευρώ μηνιαίως X 12μήνες = 168.000 ευρώ κάθε έτος. Για δύο έτη, το ποσόν για οικονομική ενίσχυση ανέρχεται σε 336.000 ευρώ. Για τέσσερα έτη το ποσόν της οικονομικής ενίσχυσης ανέρχεται σε 672.000 ευρώ.

Επί του άρθρου 13

Το άρθρο 10 του ν. 3106/2003 που αντικαθίσταται με το παρόν άρθρο, δεν έχει εφαρμοστεί μέχρι τώρα. Με την παρούσα διάταξη το Ε.Π.Α.-ΑμεΑ επανιδρύεται, με ορισμένες αλλαγές στη διάρθρωσή του που αποσκοπούν στην αποτελεσματικότερη λειτουργία του. Με την εν λόγω διάταξη η ελληνική πολιτεία εκπληρώνει τόσο τις συνταγματικές (άρθρο 21 παρ. 5 του Συντάγματος) όσο και τις διεθνείς υποχρεώσεις της για συντονισμένη, συνεχή και συνεπή παρέμβαση στην προσπάθεια εξίσωσης των ευκαιριών για τα ΑμεΑ και πλήρους και ισότιμης ένταξής τους στην κοινωνία. Παράλληλα, ανταποκρίνεται σε ένα χρόνιο αίτημα του ελληνικού αναπηρικού κινήματος. Η προσπάθεια για την εξίσωση των ευκαιριών απαιτεί έρευνα, τεκμηρίωση, ελεγκτικούς μηχανισμούς, ορθολογική και επιστημονική προσέγγιση. Συνεπώς, καθίσταται αναγκαία η δημιουργία ενός αποτελεσματικού διεπιστημονικού συντονιστικού οργάνου, που θα σχεδιάζει, θα παρακολουθεί τις διαδικασίες για την εξίσωση των ευκαιριών για τα ΑμεΑ και θα αποτελεί σημείο αναφοράς μεταξύ των φορέων του αναπηρικού κινήματος και του δημόσιου και ιδιωτικού τομέα, καθώς και φορέων του εξωτερικού. Τα οφέλη από τη σύσταση του Παρατηρητηρίου ως Ν.Π.Ι.Δ. εποπτευόμενου από τον Υπουργό Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης είναι, ενδεικτικά, τα εξής:

- Η εναρμόνιση της ελληνικής νομοθεσίας με τις ευρωπαϊκές και διεθνείς απαιτήσεις
- Η δημιουργία σημείου αναφοράς στις σχέσεις Κράτους και ανάπηρου πολίτη
- Ο συντονισμός των δράσεων φορέων του δημοσίου και ιδιωτικού τομέα σε θέματα ΑμεΑ
- Η δυνατότητα ανάπτυξης πλαισίου έρευνας και τεκμηρίωσης σε θέματα ΑμεΑ
- Η προώθηση νέων θέσεων εργασίας για ΑμεΑ σχετικών με την αυτόνομη διαβίωση
- Η άμβλυνση των διαστάσεων εξάρτησης που συχνά συνεπάγονται οι προνοιακές παροχές επιδοματικού τύπου και η εξοικονόμηση πόρων που μπορούν να επενδυθούν σε παραγωγικούς τομείς και υποδομές.

Το Ε.Π.Α.- ΑμεΑ οργανώνεται κατά το αποκεντρωτικό σύστημα, με παραρτήματα σε ολόκληρη τη χώρα, προκειμένου να τυγχάνουν των ευεργετικών υπηρεσιών του όλοι οι ανάπηροι της χώρας. Το Διοικητικό Συμβούλιο

του Ε.Π.Α.-ΑμεΑ γίνεται πενταμελές (από εννεαμελές που προβλεπόταν στο ν. 3106/2003) με στόχο η διοίκηση να καταστεί πιο ευέλικτη και άρα πιο λειτουργική. Λόγω των ειδικών συνθηκών λειτουργίας του και της ιδιαιτερότητας της αποστολής του, η στελέχωσή του πρέπει να γίνει με γρήγορους ρυθμούς. Μέχρι τώρα δεν έχει γίνει καταγραφή των αναπήρων της χώρας ούτε υπάρχει σχετικό μητρώο με αποτέλεσμα να μην μπορούν να χαρακτηριστούν αποτελεσματικές πολιτικές κοινωνικής αλληλεγγύης για την επίλυση των προβλημάτων της ευαίσθητης αυτής κοινωνικής ομάδας. Η προνοιακή πολιτική ασκείται μέχρι στιγμής προσεγγιστικά - υπολογίζεται ότι το ποσοστό των αναπήρων κυμαίνεται στο 8 % του συνολικού πληθυσμού της χώρας - με αποτέλεσμα αφενός οι ανάπηροι πολίτες να μην εξυπηρετούνται αφετέρου να υποχρεούνται η διοίκηση να καταφεύγει συνεχώς σε διορθωτικές κινήσεις και άπειρες νομοθετικές ρυθμίσεις. Βασική αποστολή και ευθύνη του Ε.Π.Α.-ΑμεΑ αποτελεί η προάσπιση των δικαιωμάτων των ΑμεΑ, η εξασφάλιση της ίσης μεταχείρισής τους και της εξίσωσης των ευκαιριών τους. Κατά συνέπεια, η προτεινόμενη τροποποίηση καθίσταται αναγκαία στα πλαίσια της καλύτερης οργάνωσης και λειτουργίας του Παρατηρητηρίου, στην κατεύθυνση της απλούστευσης των διαδικασιών και της δυνατότητας άμεσης και αποτελεσματικότερης παρέμβασης στην κοινωνία υπέρ της ευόδωσης των σκοπών του.

Επί του άρθρου 14

Το παρόν άρθρο ρυθμίζει θέματα μεταβατικής ισχύος της υφιστάμενης νομοθεσίας για την περίοδο που θα μεσολαβήσει μεταξύ της έναρξης ισχύος του παρόντος σχεδίου νόμου και της έκδοσης των προβλεπόμενων εκτελεστικών κανονιστικών πράξεων.

Επί του άρθρου 15

Με την παρούσα διάταξη προβλέπεται ότι μπορούν να διορίζονται σε θέση διοικητή ή προέδρου Μονάδας Κοινωνικής Φροντίδας δημόσιοι λειτουργοί ή υπάλληλοι δημοσίων υπηρεσιών και Ν.Π.Δ.Δ. ή στελέχη οργανισμών ή τραπεζών ή άλλων φορέων του δημόσιου τομέα, καθώς και μέλη Δ.Ε.Π. Α.Ε.Ι., εκπαιδευτικού προσωπικού των Τ.Ε.Ι. και εκπαιδευτικοί πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, μεταφέροντας τις γνώσεις και τις εμπειρίες τους στο νευραλγικό τομέα της κοινωνικής αλληλεγγύης προς εξυπηρέτηση του δημοσίου συμφέροντος. Επίσης προβλέπεται η δυνατότητα αντικατάστασης μελών του Δ.Σ. των Μονάδων Κοινωνικής Φροντίδας.

Αθήνα, 25 Νοεμβρίου 2005

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ,
ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ
ΚΑΙ ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΣΗΣ

Πρ. Παυλόπουλος

ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ
ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

Μ. Γιαννάκου

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Γ. Αλογοσκούφης

ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗΣ
ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

Δ. Αβραμόπουλος

ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ
ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ

Π. Παναγιωτόπουλος

ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΤΑΞΗΣ

Γ. Βουλγαράκης

ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

Δ. Σιούφας

ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ
ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ

Ν. Κακλαμάνης

ΕΜΠΟΡΙΚΗΣ ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ

Εμ. Κεφαλογιάννης

Η ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ

Φ. Πάλλη - Πετραλιά

ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΥ

Ενίσχυση της οικογένειας και λοιπές διατάξεις

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄ ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΩΝ ΜΕ ΤΡΙΑ ΠΑΙΔΙΑ

Άρθρο 1

1. Στη μητέρα που αποκτά τρίτο τέκνο από την 1η Ιανουαρίου 2006 και μετά, καθώς και για κάθε τέκνο μετά από το τρίτο, καταβάλλεται από το Δημόσιο εφάπαξ παροχή ύψους 2.000 ευρώ, ανεξάρτητα από κάθε άλλο επίδομα, μισθό, σύνταξη, αμοιβή, αποζημίωση ή εισόδημα. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης καθορίζεται ο τρόπος πληρωμής, ο φορέας καταβολής της παροχής και τα απαιτούμενα δικαιολογητικά και ρυθμίζεται κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή της ανωτέρω διάταξης. Με όμοια απόφαση, μπορεί να αναπροσαρμόζεται το ανωτέρω ποσό. Το ποσό αυτό απαλλάσσεται από κάθε φόρο, τέλος, εισφορά ή κράτηση υπέρ του Δημοσίου ή τρίτου.

2. Η προβλεπόμενη στο άρθρο 12 του ν. 3220/2004 (ΦΕΚ 15 Α΄) απαλλαγή από το τέλος ταξινόμησης επιβατικών αυτοκινήτων οχημάτων επεκτείνεται και χορηγείται αναλογικά και στους γονείς ή γονέα με τρία ανήλικα τέκνα από τον ίδιο ή διαφορετικούς γάμους για τα οποία έχουν με νόμο ή δικαστική απόφαση τη γονική μέριμνα και επιμέλεια ή νομίμως αναγνωρισθέντα ή υιοθετηθέντα ή εκτός γάμου γεννηθέντα, τα οποία είναι άγαμα ή προστατευόμενα, σε ποσοστό τριάντα πέντε τοις εκατό (35%) κατά το έτος 2006, εμβδομήντα τοις εκατό (70%) κατά το έτος 2007 και εκατό τοις εκατό (100%) κατά το έτος 2008 και εντεύθεν. Για την εφαρμογή της διάταξης του άρθρου 12 του ν. 3220/2004, ως προστατευόμενα νοούνται τα τέκνα που φοιτούν σε αναγνωρισμένες σχολές και εκπαιδευτικά ιδρύματα της ημεδαπής ή αλλοδαπής ή εκπληρώνουν τις στρατιωτικές τους υποχρεώσεις και δεν έχουν συμπληρώσει το εικοστό πέμπτο (25ο) έτος της ηλικίας τους, καθώς και τα ανάπηρα τέκνα με αναπηρία εξήντα επτά τοις εκατό (67%) και άνω, ηλικίας από τεσσάρων (4) ετών και άνω, άγαμα, διαζευγμένα ή σε κατάσταση χρειάς, εφόσον δεν εμπίπτουν στις άλλες κατηγορίες ατόμων που δικαιούνται παραλαβής επιβατικού αυτοκινήτου οχήματος με απαλλαγή από το τέλος ταξινόμησης. Η απαλλαγή του τέλους ταξινόμησης χορηγείται στις περιπτώσεις α΄, β΄, γ΄ και στ΄ του άρθρου 4 του παρόντος. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών καθορίζονται οι όροι, οι προϋποθέσεις και η διαδικασία για τη χορήγηση της ανωτέρω απαλλαγής.

3. α. Η περίπτωση στ΄ της παρ. 1 του άρθρου 4 του ν. 3250/2004 (ΦΕΚ 124 Α΄) αντικαθίσταται ως εξής:

«στ) 1) πολύτεκνοι και τέκνα πολυτέκνων,

2) γονείς οικογενειών με τρία παιδιά και τέκνα αυτών, σε ποσοστό δέκα τοις εκατό (10%). Η περίπτωση 2 ισχύει για έναν από τους γονείς ή ένα από τα τέκνα τους.»

β. Η περίπτωση ε΄ της παρ. 3 του άρθρου 4 του ν. 3250/2004 αντικαθίσταται ως εξής:

«ε. Για την έκτη ομάδα προτιμώνται υποψήφιοι με τα περισσότερα τέκνα, πάνω από το όριο των τριών τέκνων.»

γ. Στο τέλος της παρ. 3 του άρθρου 10 του ν. 1910/1944 (ΦΕΚ 229 Α΄) προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Η διάταξη του προηγούμενου εδαφίου ισχύει και για δημόσιους πολιτικούς διοικητικούς υπαλλήλους που είναι γονείς τριών τέκνων ή για ένα τέκνο οικογένειας με τρία παιδιά, που είναι δημόσιοι πολιτικοί διοικητικοί υπάλληλοι. Αν, στην τελευταία περίπτωση, και οι γονείς είναι δημόσιοι πολιτικοί διοικητικοί υπάλληλοι, η παρούσα διάταξη εφαρμόζεται μόνο για τους γονείς ή μόνο για ένα τέκνο αυτών.»

δ. Το τρίτο εδάφιο της παρ. 6 του άρθρου 14 του ν. 2190/1994 (ΦΕΚ 28 Α΄), όπως αντικαταστάθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 1 του ν. 3260/2004 (ΦΕΚ 151 Α΄), αντικαθίσταται ως εξής:

«Ποσοστό 20% των προκηρυσσόμενων θέσεων τακτικού προσωπικού και προσωπικού με σύμβαση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου των κατηγοριών ΠΕ, ΤΕ και ΔΕ κατά Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση, φορέα και κλάδο ή ειδικότητα καλύπτονται από πολύτεκνους και τέκνα πολυτέκνων και έναν εκ των γονέων οικογενειών με τρία παιδιά ή ένα εκ των τριών τέκνων, εφόσον υπάρχουν.»

ε. Η περίπτωση α΄ του πέμπτου εδαφίου της παρ. 6 του άρθρου 14 του ν. 2190/1994, όπως αντικαταστάθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 1 του ν. 3260/2004, αντικαθίσταται ως εξής:

«α) πολυτέκνων και τέκνων πολυτέκνων, καθώς και ενός εκ των γονέων οικογενειών με τρία παιδιά ή ενός εκ των τριών τέκνων, για τις κατηγορίες ΠΕ, ΤΕ, ΔΕ.»

4. α. Στην παρ. 1 του άρθρου 1 του ν. 2643/1998 (ΦΕΚ 220 Α΄) προστίθεται περίπτωση ε΄ ως εξής:

«Γονείς με τρία ζώντα τέκνα και ένα από τα τρία τέκνα.»

β. Η παρ. 1 του άρθρου 2 του ν. 2643/1998 αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Α) Επιχειρήσεις ή εκμεταλλεύσεις, ελληνικές ή ξένες, που λειτουργούν στην Ελλάδα με οποιαδήποτε μορφή, καθώς και οι θυγατρικές τους εταιρείες, εφόσον απασχολούν προσωπικό πάνω από πενήντα (50) άτομα, υποχρεούνται να προσλαμβάνουν προστατευόμενα πρόσωπα του προηγούμενου άρθρου, σε ποσοστό οκτώ τοις εκατό (8%) επί του συνόλου του προσωπικού της επιχείρησης ή της εκμετάλλευσης. Εξαιρούνται από την υποχρέωση αυτή οι επιχειρήσεις ή εκμεταλλεύσεις που εμφανίζουν στους ισολογισμούς τους αρνητικό αποτέλεσμα (ζημία) στις δύο αμέσως προηγούμενες από το έτος πρόσληψης χρήσεις. Το ποσοστό αυτό οκτώ τοις εκατό (8%) κατανέμεται στις προστατευόμενες κατηγορίες προσώπων του άρθρου 1 με την ακόλουθη σειρά προτεραιότητας: α) Ποσοστό τρία τοις εκατό (3%) στα πρόσωπα των περιπτώσεων α΄ και ε΄ της παρ. 1 του άρθρου 1. β) Ποσοστό δύο τοις εκατό (2%) στα πρόσωπα του πρώτου εδαφίου της περίπτωσης β΄ της παρ. 1 του άρθρου 1. γ) Ποσοστό ένα τοις εκατό (1%) στα πρόσωπα της περίπτωσης γ΄ της παρ. 1 του άρθρου 1. δ) Ποσοστό ένα τοις εκατό (1%) στα πρόσωπα του δεύτερου εδαφίου της περίπτωσης β΄ της παρ. 1 του άρθρου 1. ε) Ποσοστό 1% στα πρόσωπα της περίπτωσης δ΄ της παρ. 1 του άρθρου 1.

Β) Οι φορείς του δημόσιου τομέα που αναφέρονται στην παράγραφο 8, με την εξαίρεση όσων εμφανίζουν στους ισολογισμούς τους αρνητικό αποτέλεσμα (ζημία) στις δύο αμέσως προηγούμενες από το έτος προκήρυξης χρήσεις, υποχρεούνται να προσλαμβάνουν προστατευόμενα πρόσωπα του προηγούμενου άρθρου σε ποσοστό δέκα τοις εκατό (10%), το οποίο κατανέμεται στις προστατευόμενες κατηγορίες προσώπων του άρθρου 1 με την ακόλουθη σειρά προτεραιότητας: α) Ποσοστό

τρία τοις εκατό (3%) στα πρόσωπα του πρώτου εδαφίου της περίπτωσης β' της παρ. 1 του άρθρου 1. β) Ποσοστό δύο τοις εκατό (2%) στα πρόσωπα της περίπτωσης α' της παρ. 1 του άρθρου 1. γ) Ποσοστό ένα τοις εκατό (1%) στα πρόσωπα της περίπτωσης γ' της παρ. 1 του άρθρου 1. δ) Ποσοστό ένα τοις εκατό (1%) στα πρόσωπα του δεύτερου εδαφίου της περίπτωσης β' της παρ. 1 του άρθρου 1. ε) Ποσοστό ένα τοις εκατό (1%) στα πρόσωπα της περίπτωσης δ' της παρ. 1 του άρθρου 1. στ) Ποσοστό δύο τοις εκατό (2%) στα πρόσωπα της περίπτωσης ε' της παρ. 1 του άρθρου 1.»

γ. Στην παρ. 1 του άρθρου 3 του ν. 2643/1998, μετά την περίπτωση ε', προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Στο παραπάνω ποσοστό πέντε τοις εκατό (5%), προστίθεται ποσοστό δύο τοις εκατό (2%) του συνόλου των προς προκήρυξη θέσεων του οικείου φορέα, στο οποίο (2%) υπάγονται αποκλειστικά τα πρόσωπα της περίπτωσης ε' της παρ. 1 του άρθρου 1 του ν. 2643/1998.»

Άρθρο 2

1. α. Το εδάφιο 2 της περ. Δ' της παρ. 2 του άρθρου 43 του β.δ. 775/1964 (ΦΕΚ 254 Α'), αντικαθίσταται ως εξής:

«Για κάθε παιδί, από του τρίτου περιλαμβανομένου και άνω, ηλικίας μέχρι 18 ετών, για τα μη φοιτούντα σε ανώτερα και ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα και μέχρι 25 ετών για τα φοιτούντα στα ιδρύματα αυτά, βαθμοί 30.»

β. Η παρ. Ε' της παρ. 2 του άρθρου 43 του β.δ. 775/1964, αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Οικογένεια χωρίς γονέα ή προστάτη ή οικογένεια με έναν γονέα, βαθμοί 60.

2. Οικογένεια στην οποία υπάρχει ένα ανάπηρο μέλος με αναπηρία εξήντα επτά τοις εκατό (67%) και άνω, βαθμοί 60.

3. Οικογένεια στην οποία υπάρχουν παραπάνω από ένα ανάπηρα μέλη με αναπηρία εξήντα επτά τοις εκατό (67%) και άνω, βαθμοί 80.

4. Οικογένεια της οποίας ο αρχηγός ή ο προστάτης τυγχάνει δημόσιος υπάλληλος, βαθμοί 30.

5. Οικογένεια της οποίας ο αρχηγός ή ο προστάτης τυγχάνει εργάτης, αγρότης ή ιδιωτικός υπάλληλος, βαθμοί 40.»

2. Στην παρ. 1 του άρθρου 42 του ν. 1481/1984 (ΦΕΚ 152 Α') προστίθεται εδάφιο ε' ως εξής: «ε. Γονείς τριών τέκνων και τέκνα τους.»

3. Το άρθρο 1 του ν. 380/1976 (ΦΕΚ 178 Α'), αντικαθίσταται ως εξής:

«Καθ' υπέρβαση του εκάστοτε καθοριζομένου αριθμού εισακτέων σπουδαστών στις Δημόσιες Σχολές Εμπορικού Ναυτικού, εισάγονται υποχρεωτικώς μέχρι ποσοστού δέκα τοις εκατό (10%) υποψηφίων εκ τέκνων ή αδελφών αναπήρων και θυμάτων πολέμου και Εθνικής Αντιστάσεως, τέκνων ή αδελφών αναπήρων και θυμάτων ειρηνικής περιόδου, ως και τέκνων πολυτέκνων και τέκνων οικογενειών με τρία παιδιά κατά την μεταξύ των σειρά επιτυχίας εφόσον ούτοι λαμβάνουν την βαθμολογική βάση επιτυχίας εις άπαντα τα εξεταζόμενα μαθήματα.»

4. α. Στην παρ. 5 του άρθρου 6 του ν. 3255/2004 (ΦΕΚ 138 Α'), προστίθεται περ. γ' ως εξής:

« γ) Από την έναρξη του σχολικού έτους 2006 – 2007 και εφεξής, κατά την πρόσληψη των αναπληρωτών εκπαιδευτικών πτυχιούχων ανώτατων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων από τον πίνακα που συντάσσεται με βάση την περίπτωση α' της παρούσας παραγράφου, ποσοστό είκοσι

τοις εκατό (20%) κατά κλάδο και ειδικότητα επί των εκάστοτε προσλαμβανόμενων αναπληρωτών, προσλαμβάνεται από τους εγγεγραμμένους στον πίνακα εκπαιδευτικούς που έχουν τρία τέκνα. Οι υπαγόμενοι στις ρυθμίσεις της παρούσας περίπτωσης, για τον διορισμό των οποίων απαιτείται πτυχίο παιδαγωγικών σπουδών της ΣΕΛΕΤΕ κατά τις διατάξεις του άρθρου 14 παρ. 8 του ν. 1556/1985 (ΦΕΚ 167 Α'), προσλαμβάνονται εφόσον κατέχουν το πτυχίο αυτό ή πτυχίο ισοδύναμο προς αυτό. Η πρόσληψη γίνεται με βάση τη σειρά εγγραφής στον ανωτέρω πίνακα και εφόσον έχουν υποβάλει αίτηση για πρόσληψη στις περιοχές που πραγματοποιούνται οι προσλήψεις. Αν οι εγγεγραμμένοι στον ανωτέρω πίνακα δεν επαρκούν, τότε για τη συμπλήρωση του ποσοστού προσλαμβάνονται υποψήφιοι χωρίς προϋπηρεσία από συμπληρωματικό πίνακα στον οποίο κατατάσσονται οι αιτούντες με βάση την ημερομηνία κτήσης του πτυχίου τους και σε περίπτωση σύμπτωσης της ημερομηνίας αυτής με το βαθμό του πτυχίου τους.»

β. Στο άρθρο 7 του ν. 3369/2005 (ΦΕΚ 171 Α') προστίθεται παρ. 4 ως εξής:

«4.α. Κατά τη διαδικασία της αξιολόγησης της αίτησης για εισαγωγή εκπαιδευομένων στα προγράμματα των δημοσίων Ι.Ε.Κ. της παραγράφου 3 του παρόντος, οι γονείς και τα τέκνα οικογενειών με τρία παιδιά λαμβάνουν την αυτή μοριοδότηση με τους γονείς και τα τέκνα πολυτέκνων. Σε περίπτωση ισοβαθμίας, έπονται κατά τη σειρά μόνο των συνυποψηφίων τους που έχουν ιδιότητα γονέα ή τέκνου πολύτεκνης οικογένειας. Οι άνεργοι γονείς τριών τέκνων προηγούνται έναντι των λοιπών γονέων τριών τέκνων, και οι άνεργοι πολύτεκνοι γονείς προηγούνται έναντι των λοιπών πολύτεκνων γονέων.

β. Οι καταρτιζόμενοι γονείς ή τέκνα οικογενειών με τρία παιδιά καταβάλλουν στα προγράμματα δια βίου κατάρτισης των δημοσίων Ι.Ε.Κ. της παραγράφου 3 του άρθρου αυτού, το ίδιο ύψος διδάκτρων με το εκάστοτε οριζόμενο για τους γονείς και τέκνα πολύτεκνης οικογένειας, εφόσον συντρέχουν και γι' αυτούς οι λοιπές προϋποθέσεις, που ισχύουν εκάστοτε για τους τελευταίους.»

γ. Στο άρθρο 9 του ν. 3369/2005 προστίθεται παράγραφος 4 ως εξής:

«4. α) Εκπαιδευτές γονείς τριών τέκνων και άνω, κατά τη μοριοδότησή τους με τα κριτήρια που ισχύουν εκάστοτε για όλους, λαμβάνουν προσαύξηση δέκα τοις εκατό (10%) επί του συνόλου των μορίων που έχουν συγκεντρώσει. β) Εκπαιδευόμενοι γονείς τριών τέκνων και άνω, μετά τη σχετική αξιολόγηση επάρκειας στα «Τμήματα Μάθησης», εντάσσονται, μαζί με τους ανέργους, κατά προτεραιότητα.»

5. Κατά την εφαρμογή των κριτηρίων επιλογής των εκπαιδευομένων ή των καταρτιζομένων στις εκπαιδευτικές μονάδες αρχικής κατάρτισης (Ι.Ε.Κ.) του Οργανισμού Τουριστικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης, και ειδικότερα κατά τον καθορισμό της σειράς προτεραιότητας αυτών με μοριοδότηση βάσει της υπ' αριθ. 3304/2004 απόφασης του Υφυπουργού Τουριστικής Ανάπτυξης (ΦΕΚ 855 Β'), η ιδιότητα γονέα ή τέκνου οικογένειας με τρία παιδιά λαμβάνει την αυτή μοριοδότηση με την ιδιότητα γονέα ή τέκνου πολύτεκνης οικογένειας.

6. Δικαιούχοι της «Κάρτας Πολιτισμού», που προβλέπεται από την αριθμ. ΥΠΠΟ/ΔΟΕΠΥ/ΤΟΠΥΝΣ/15055/2004 απόφαση του Υπουργού Πολιτισμού (ΦΕΚ 423 Β'), είναι, πέραν των προβλεπομένων στην απόφαση αυτή, οι γονείς και τα τέκνα οικογενειών με τρία παιδιά.

Άρθρο 3

1. Οι παροχές του άρθρου 1, πλην της παραγράφου 2 αυτού, και του άρθρου 2, πλην της περίπτωσης β' της παραγράφου 1 αυτού, η οποία ισχύει ανεξαρτήτως αριθμού και ηλικίας τέκνων, χορηγούνται στις ακόλουθες κατηγορίες προσώπων: Σε γονέα ή γονείς που έχουν τρία παιδιά από τον ίδιο ή διαφορετικούς γάμους ή νομίμως αναγνωρισθέντα ή υιοθετημένα, ή εκτός γάμου γεννηθέντα, τα οποία είναι άγαμα και δεν έχουν συμπληρώσει το δέκατο όγδοο (18ο) έτος της ηλικίας τους ή φοιτούν σε αναγνωρισμένες σχολές και εκπαιδευτικά ιδρύματα της ημεδαπής ή της αλλοδαπής ή εκπληρώνουν τις στρατιωτικές τους υποχρεώσεις και δεν έχουν συμπληρώσει το εικοστό πέμπτο (25ο) έτος της ηλικίας τους και στα τέκνα αυτών, όπου αυτό προβλέπεται. Στα τρία παιδιά περιλαμβάνονται και τα τέκνα με οποιαδήποτε αναπηρία σε ποσοστό εξήντα επτά τοις εκατό (67%) και άνω, ανεξαρτήτως ηλικίας και οικογενειακής κατάστασης.

2. Η ιδιότητα του δικαιούχου των παροχών των άρθρων 1 και 2 αποδεικνύεται με το πιστοποιητικό οικογενειακής κατάστασης του ενδιαφερομένου ή αντίστοιχο πιστοποιητικό αρμόδιας αλλοδαπής αρχής.

Άρθρο 4

1. Οι παροχές της παρ. 1 του άρθρου 1 του παρόντος χορηγούνται στις ακόλουθες κατηγορίες προσώπων:

α) Έλληνες πολίτες που διαμένουν μόνιμα στην Ελλάδα,

β) ομογενείς αλλοδαπούς που επιστρέφουν για μόνιμη εγκατάσταση στην Ελλάδα και διαθέτουν δελτίο ομογενούς,

γ) πολίτες Κρατών - Μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης που διαμένουν μόνιμα στην Ελλάδα,

δ) πολίτες των χωρών που ανήκουν στον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο και διαμένουν μόνιμα στην Ελλάδα,

ε) 1) αναγνωρισμένους πρόσφυγες που διαμένουν μόνιμα στην Ελλάδα, 2) ανιθαγενείς των οποίων το καθεστώς παραμονής στην Ελλάδα διέπεται από τις διατάξεις της Σύμβασης του 1951 για το Καθεστώς των Προσφύγων (ν.δ. 3989/1959), όπως τροποποιήθηκε από το Πρωτόκολλο της Νέας Υόρκης του 1967 για το Καθεστώς των Προσφύγων (α.ν. 389/1968), και 3) δικαιούχους του ανθρωπιστικού καθεστώτος, των οποίων το καθεστώς παραμονής στην Ελλάδα διέπεται από το άρθρο 8 του π.δ. 61/1999 (ΦΕΚ 63 Α'), που διαμένουν μόνιμα στην Ελλάδα, και για όσο χρόνο διαρκούν οι ως άνω ιδιότητές τους,

στ) πολίτες άλλων Κρατών που διαμένουν νόμιμα και μόνιμα στην Ελλάδα και είναι γονείς τέκνων ελληνικής υπηκοότητας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'

ΣΤΗΡΙΞΗ ΤΗΣ ΠΟΛΥΤΕΚΝΗΣ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ

Άρθρο 5

1. Η παρ. 5 του άρθρου 39 του ν. 2459/1997 (ΦΕΚ 17 Α') αντικαθίσταται ως εξής:

«5. Η ιδιότητα πολυτέκνου αναγνωρίζεται στις ακόλουθες κατηγορίες προσώπων:

α) Έλληνες πολίτες που διαμένουν μόνιμα στην Ελλάδα,

β) ομογενείς αλλοδαπούς που επιστρέφουν για μόνιμη εγκατάσταση στην Ελλάδα και διαθέτουν δελτίο ομογενούς,

γ) πολίτες Κρατών - Μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης που διαμένουν μόνιμα στην Ελλάδα,

δ) πολίτες των χωρών που ανήκουν στον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο και διαμένουν μόνιμα στην Ελλάδα,

ε) 1) αναγνωρισμένους πρόσφυγες που διαμένουν μόνιμα στην Ελλάδα, 2) ανιθαγενείς των οποίων το καθεστώς παραμονής στην Ελλάδα διέπεται από τις διατάξεις της Σύμβασης του 1951 για το Καθεστώς των Προσφύγων (ν.δ. 3989/1959), όπως τροποποιήθηκε από το Πρωτόκολλο της Νέας Υόρκης του 1967 για το Καθεστώς των Προσφύγων (α.ν. 389/1968), και 3) δικαιούχους του ανθρωπιστικού καθεστώτος, των οποίων το καθεστώς παραμονής στην Ελλάδα διέπεται από το άρθρο 8 του π.δ. 61/1999 (ΦΕΚ 63 Α'), που διαμένουν μόνιμα στην Ελλάδα, και για όσο χρόνο διαρκούν οι ως άνω ιδιότητές τους.

στ) πολίτες άλλων Κρατών που διαμένουν νόμιμα και μόνιμα στην Ελλάδα και είναι γονείς τέκνων ελληνικής υπηκοότητας.»

Άρθρο 6

1. Το άρθρο πρώτον του ν. 1910/1944 αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Πολύτεκνοι υπό την έννοια του παρόντος νόμου είναι οι γονείς οι έχοντες τέσσερα τουλάχιστον τέκνα από έναν ή περισσότερους γάμους ή νομιμοποιηθέντα ή νομίμως αναγνωρισθέντα ή υιοθετημένα, τα οποία είναι άγαμα και δεν έχουν συμπληρώσει το δέκατο όγδοο (18ο) έτος της ηλικίας τους ή σπουδάζουν σε αναγνωρισμένες σχολές και εκπαιδευτικά ιδρύματα της ημεδαπής ή της αλλοδαπής ή εκπληρώνουν τις στρατιωτικές τους υποχρεώσεις και δεν έχουν συμπληρώσει το εικοστό πέμπτο (25ο) έτος της ηλικίας τους. Στα τέκνα αυτά συνυπολογίζονται και αυτά με οποιαδήποτε αναπηρία σε ποσοστό εξήντα επτά τοις εκατό (67%) και άνω, ανεξαρτήτως ηλικίας και οικογενειακής κατάστασης.

2. Ο γονέας χωρίς σύζυγο, ο οποίος έχει τη γονική μέριμνα και επιμέλεια των τέκνων του, θεωρείται πολύτεκνος, εφόσον έχει τρία τέκνα από τον ίδιο ή διαφορετικούς γάμους ή νομιμοποιηθέντα ή νομίμως αναγνωρισθέντα ή υιοθετημένα ή εκτός γάμου γεννηθέντα, τα οποία είναι άγαμα και δεν έχουν συμπληρώσει το δέκατο όγδοο (18ο) έτος της ηλικίας τους ή σπουδάζουν σε αναγνωρισμένες σχολές και εκπαιδευτικά ιδρύματα της ημεδαπής ή της αλλοδαπής ή εκπληρώνουν τις στρατιωτικές τους υποχρεώσεις και δεν έχουν συμπληρώσει το εικοστό πέμπτο (25ο) έτος της ηλικίας τους. Στα τέκνα αυτά συνυπολογίζονται και όσα έχουν οποιαδήποτε αναπηρία σε ποσοστό εξήντα επτά τοις εκατό (67%) και άνω, ανεξαρτήτως ηλικίας.

3. Αν ο ένας από τους γονείς κατέστη ανάπηρος εξ οιασδήποτε αιτίας ή ανάπηρος πολέμου σε ποσοστό 67% και άνω, αυτός θεωρείται πολύτεκνος, εφόσον έχει τρία τέκνα εκ των υπαγομένων σε μία από τις περιπτώσεις της πρώτης παραγράφου.

4. Σε περίπτωση θανάτου και των δύο γονέων, τα απορφανισθέντα τέκνα αποτελούν ιδίαν οικογένεια και αν είναι τουλάχιστον δύο απολαμβάνουν όλα τα ευεργετήματα των πολυτέκνων και των τέκνων των πολυτέ-

κνων, υπό τους περιορισμούς της πρώτης παραγράφου του παρόντος άρθρου.»

2. Το άρθρο δεύτερον του ν. 1910/1944 αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Η ιδιότητα του πολυτέκνου αποδεικνύεται με το πιστοποιητικό της οικογενειακής του κατάστασης ή αντίστοιχο πιστοποιητικό αρμόδιας αλλοδαπής αρχής.

2. Τα μέλη της πολύτεκνης οικογένειας εφοδιάζονται διαμέσου των Κέντρων Εξυπηρέτησης Πολιτών με ειδική ταυτότητα που εκδίδεται από το Υπουργείο Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, η οποία αποδεικνύει την ιδιότητά τους.

3. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Οικονομίας και Οικονομικών, Δημόσιας Τάξης και Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης καθορίζονται η διαδικασία, τα απαραίτητα δικαιολογητικά και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την έκδοση και ενημέρωση της ταυτότητας αυτής.»

Άρθρο 7

1. Η πρώτη Κυριακή του Νοεμβρίου ορίζεται ως Ημέρα της Πολύτεκνης Οικογένειας.

2. Η Ανώτατη Συνομοσπονδία Πολυτέκνων Ελλάδος, σε συνεργασία με το Υπουργείο Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, σχεδιάζει και οργανώνει δράσεις και εκδηλώσεις εορτασμού της Ημέρας της Πολύτεκνης Οικογένειας, οι οποίες συγχρηματοδοτούνται από τον προϋπολογισμό του Υπουργείου Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης. Με απόφαση του Υπουργού Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης καθορίζονται η διαδικασία, οι προϋποθέσεις και κάθε άλλη λεπτομέρεια σχετικά με το πρόγραμμα εορτασμού.

Άρθρο 8

1. Τα κάθε είδους πολυτεκνικά ευεργετήματα δεν χορηγούνται στους γονείς που καταδικάζονται με αμετάκλητη απόφαση για κακούργημα σε βάρος τέκνου τους. Σε περίπτωση τέτοιας καταδίκης, τα τέκνα διατηρούν όλα τα ευεργετήματα των πολυτέκνων και των τέκνων πολυτέκνων.

2. Οι παροχές των άρθρων 1 και 2 του παρόντος δεν χορηγούνται στους δικαιούχους γονείς, σε περίπτωση αμετάκλητης καταδίκης τους για κακούργημα σε βάρος τέκνου τους. Σε περίπτωση τέτοιας καταδίκης, τις ανωτέρω παροχές λαμβάνουν τα τέκνα των δικαιούχων.

Άρθρο 9

Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση του Υπουργού Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, κωδικοποιούνται σε ενιαίο κείμενο οι διατάξεις που διέπουν την απόκτηση της πολυτεκνικής ιδιότητας και τα πλεονεκτήματα υπέρ των πολυτέκνων, όπως τροποποιήθηκαν, συμπληρώθηκαν και ισχύουν. Κατά την κωδικοποίηση επιτρέπεται, χωρίς αλλοίωση των διατάξεων αυτών, η νέα διάρθρωσή τους, η απάλειψη όσων έχουν ρητώς ή σιωπηρώς καταργηθεί και των μεταβατικών διατάξεων, η διόρθωση παραπομπών σε καταργημένους κανόνες, καθώς και κάθε αναγκαία φραστική διόρθωση ή γλωσσική προσαρμογή.

Άρθρο 10

1. Η Ανώτατη Συνομοσπονδία Πολυτέκνων Ελλάδος, σε συνεργασία με τις οργανώσεις πολυτέκνων, υποβάλλει στον Υπουργό Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης ετήσια έκθεση για την πολιτική στήριξης της πολύτεκνης οικογένειας, η οποία περιλαμβάνει και προτάσεις εισαγωγής νέων πολιτικών και μέτρων.

2. Οι οργανώσεις πολυτέκνων μπορεί να ενισχύονται, για την εκπλήρωση των στόχων τους, από το Υπουργείο Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, από το καθαρό προϊόν του Ειδικού Κρατικού Λαχείου και μέχρι ποσοστού 3% αυτού. Με απόφαση του Υπουργού Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης καθορίζονται η διαδικασία, οι προϋποθέσεις και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή της διάταξης αυτής.

Άρθρο 11

1. Ιδρύεται νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου με την επωνυμία «Ινστιτούτο Κοινωνικής Δημογραφίας και Έρευνας» (Ι.Κ.Δ.Ε.), με έδρα την Αθήνα, υπό την εποπτεία και τον έλεγχο του Υπουργού Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης.

2. Το Ι.Κ.Δ.Ε. αναλύει, παρακολουθεί και αξιολογεί τα μέτρα δημογραφικής πολιτικής και παρέχει επιστημονική υποστήριξη σε δημόσιους και ιδιωτικούς φορείς.

3. Το Ι.Κ.Δ.Ε. διοικείται από επταμελές Διοικητικό Συμβούλιο (Δ.Σ.), με τριετή θητεία, που συγκροτείται με απόφαση του Υπουργού Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης. Με την ίδια απόφαση ορίζεται ο Πρόεδρος του Δ.Σ.. Το Συμβούλιο αποτελείται από:

α) τον Διευθυντή της Διεύθυνσης Κοινωνικής Πολιτικής του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών,
β) έναν υπάλληλο του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους,

γ) δύο μέλη Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού Πανεπιστημίου ή Ανώτατου Τεχνολογικού Εκπαιδευτικού Ιδρύματος, με εξειδίκευση στους τομείς της δημογραφίας ή των οικονομικών της κοινωνικής προστασίας,

δ) τον Διευθυντή της Διεύθυνσης Προστασίας Παιδιού και Οικογένειας του Υπουργείου Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης,

ε) έναν επιστήμονα με εξειδίκευση στον τομέα της κοινωνικής προστασίας,

στ) έναν εκπρόσωπο της Ανώτατης Συνομοσπονδίας Πολυτέκνων Ελλάδος ο οποίος υποδεικνύεται, με τον αναπληρωτή του, από το Διοικητικό της Συμβούλιο.

Τα μέλη των περιπτώσεων α', β' και γ' ορίζονται, μαζί με τους αναπληρωτές τους, από τον Υπουργό Οικονομίας και Οικονομικών. Τα μέλη των περιπτώσεων δ' και ε' ορίζονται, μαζί με τους αναπληρωτές τους, από τον Υπουργό Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης.

4. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Οικονομίας και Οικονομικών και Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, ρυθμίζονται θέματα που αφορούν τον οργανισμό, την οργάνωση και λειτουργία, τη διοίκηση, την άσκηση και κατανομή αρμοδιοτήτων, τον τρόπο λήψης των αποφάσεων, τους πόρους, τη διαχείριση, τον αριθμό και τα προσόντα του προσωπικού κατά κλάδο και ειδικότητα, τη διάρθρωση των υπηρεσιών,

τα θέματα της υπηρεσιακής κατάστασης του προσωπικού και κάθε ζήτημα σχετικό με την οργάνωση και λειτουργία του Ι.Κ.Δ.Ε.. Με το ίδιο προεδρικό διάταγμα μπορούν να συνιστώνται μέχρι δέκα (10) θέσεις προσωπικού, με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου.

5. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης καθορίζεται το ύψος της αμοιβής και η αποζημίωση για έξοδα παράστασης του Προέδρου του Δ.Σ. του Ι.Κ.Δ.Ε., καθώς και η αποζημίωση για τα μέλη και το γραμματέα του Δ.Σ., για κάθε συνεδρίαση στην οποία μετέχουν.

Κεφάλαιο Γ' **ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ**

Άρθρο 12

1. Η παρ. 3 του άρθρου 47 του ν. 2956/2001 (ΦΕΚ 258 Α') καταργείται.

2. Η παρ. 7 του άρθρου 47 του ν. 2956/2001 αντικαθίσταται ως εξής:

«7. Η εφάπαξ και η μηνιαία οικονομική ενίσχυση που παρέχεται στους ενοίκους και ιδιοκτήτες των πολυκατοικιών Βαρβασίου Χίου, καταβάλλονται αφότου θα αποδώσουν ελεύθερη την οριζόντια ιδιοκτησία όπου διαμένουν και για όσο χρονικό διάστημα απαιτηθεί μέχρι να διατεθούν για τη μετεγκατάστασή τους νέες κατοικίες.»

Άρθρο 13

Το άρθρο 10 του ν. 3106/2003 (ΦΕΚ 30 Α') αντικαθίσταται ως εξής:

« Άρθρο 10

1. Ιδρύεται νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου με την επωνυμία «Εθνικό Παρατηρητήριο Ατόμων με Αναπηρίες» (Ε.ΠΑ. - ΑμεΑ), το οποίο εδρεύει στην Αθήνα και εποπτεύεται από τον Υπουργό Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης.

2. Σκοποί του Ε.ΠΑ. - ΑμεΑ είναι:

α) Η συστηματική έρευνα, ανάλυση και παρουσίαση των εξελίξεων και των τάσεων, σχετικά με τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρίες στην Ελλάδα και διεθνώς.

β) Η προώθηση και ο έλεγχος της εφαρμογής μέτρων και προγραμμάτων που πραγματοποιούνται για τα άτομα με αναπηρίες, με σκοπό την ενεργό και ισότιμη συμμετοχή τους στην οικονομική και κοινωνική ζωή.

γ) Ο έλεγχος της εφαρμογής προδιαγραφών και προτύπων σχετικών με την πρόσβαση των ατόμων με αναπηρία στο φυσικό περιβάλλον, τις μεταφορές, τις επικοινωνίες, την πληροφορική, την εκπαίδευση, την επαγγελματική κατάρτιση, την απασχόληση, την ψυχαγωγία και τον αθλητισμό και η υποβολή σχετικών παρατηρήσεων και προτάσεων στους αρμόδιους φορείς της κεντρικής διοίκησης.

δ) Η υποστήριξη της έρευνας για την ανάπτυξη τεχνολογιών και βοηθημάτων που απευθύνονται σε άτομα με αναπηρία.

ε) Η παρακολούθηση, καταγραφή και αξιοποίηση πρακτικών και πρωτοβουλιών στο πεδίο της κοινωνικής ένταξης των αναπήρων που αναπτύσσονται από Διεθνείς Οργανισμούς.

στ) Η υποβολή εισηγήσεων στον Υπουργό Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης για την προσαρμογή της εθνικής νομοθεσίας στις δεσμευτικές δράσεις Διεθνών Οργανισμών.

ζ) Η δημιουργία και ανανέωση τράπεζας πληροφοριών με βάσεις δεδομένων για το θεσμικό πλαίσιο, τις πολιτικές και τις πρακτικές, τα στατιστικά στοιχεία και τους δείκτες που αφορούν τα ΑμεΑ στην Ελλάδα και διεθνώς.

η) Η παρακολούθηση της εφαρμογής της ισχύουσας νομοθεσίας για τα ΑμεΑ από τους φορείς της κεντρικής διοίκησης.

θ) Η επιμέλεια κωδικοποίησης του εθνικού θεσμικού πλαισίου για τα ΑμεΑ.

ι) Η ανάπτυξη προγραμμάτων αποϊδρυματοποίησης και υποστηριζόμενης διαβίωσης, ιδιαίτερα των ατόμων με νοητική υστέρηση, μέσω παροχής συμβουλευτικής και επιστημονικής υποστήριξης προς τους δημόσιους και ιδιωτικούς φορείς που δραστηριοποιούνται στον αντίστοιχο τομέα.

3. Το Ε.ΠΑ. - ΑμεΑ διαρθρώνεται διοικητικά ως εξής:

α) Δύο Συντονιστικά Γραφεία που λειτουργούν στη Θεσσαλονίκη και στο Ηράκλειο της Κρήτης, αντίστοιχα.

β) Δεκαεπτά Περιφερειακά Γραφεία, ένα στην έδρα κάθε Υγειονομικής Περιφέρειας, όπως αυτές έχουν οριστεί με το άρθρο 1 του ν. 3329/2005.

4. Το Ε.ΠΑ. - ΑμεΑ διοικείται από πενταμελές Διοικητικό Συμβούλιο (Δ.Σ.), με τριετή θητεία, που συγκροτείται με απόφαση του Υπουργού Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης. Με την ίδια απόφαση ορίζεται ο Πρόεδρος του Δ.Σ. Το Συμβούλιο αποτελείται από:

α) Έναν υπάλληλο της Γενικής Διεύθυνσης Κοινωνικής Πρόνοιας του Υπουργείου Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, ο οποίος ορίζεται, με τον αναπληρωτή του, από τον Υπουργό Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης.

β) Τρεις επιστήμονες με ερευνητική εξειδίκευση και εμπειρία στο πεδίο της κοινωνικής φροντίδας, οι οποίοι ορίζονται, με τους αναπληρωτές τους, από τον Υπουργό Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης.

γ) Έναν εκπρόσωπο της Εθνικής Συνομοσπονδίας Ατόμων με Αναπηρίες (Ε.Σ.Α.Ε.Α), ο οποίος ορίζεται, με τον αναπληρωτή του, από την Ε.Σ.Α.Ε.Α., μέσα σε προθεσμία ενός (1) μήνα από την αποστολή σχετικής πρόσκλησης του Υπουργού Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης. Αν παρέλθει άπρακτη η ανωτέρω προθεσμία, ο εκπρόσωπος της Ε.Σ.Α.Ε.Α. ορίζεται από τον Υπουργό Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης.

Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης ορίζεται η αμοιβή και η αποζημίωση για έξοδα παράστασης του Προέδρου του Δ.Σ. του Ε.ΠΑ. - ΑμεΑ, καθώς και η αποζημίωση για τα μέλη και το γραμματέα του Δ.Σ., για κάθε συνεδρίαση στην οποία μετέχουν.

5. Σε κάθε Συντονιστικό Γραφείο ορίζεται, με απόφαση του Δ.Σ., με θητεία διάρκειας ίσης με αυτήν του Δ.Σ., ένας Συντονιστής με τον αναπληρωτή του. Οι Συντονιστές συμμετέχουν κατά περίπτωση στο Δ.Σ., χωρίς δικαίωμα ψήφου. Σε κάθε Περιφερειακό Γραφείο ορίζεται, με απόφαση του Δ.Σ., με θητεία διάρκειας ίσης με αυτήν του Δ.Σ., ένας Περιφερειακός Διευθυντής. Οι θέσεις των Συντονιστών και των Περιφερειακών Διευθυντών είναι μερικής απασχόλησης και καταλαμβάνονται από πτυχιούχους ανώτατης εκπαίδευσης, ημεδαπής ή αλλοδαπής, των ανθρωπιστικών, κοινωνικών, οικονομικών και νομι-

κών σπουδών. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης καθορίζεται το ύψος της αποζημίωσης των Συντονιστών και των Περιφερειακών Διευθυντών.

6. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Οικονομίας και Οικονομικών και Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, ρυθμίζονται θέματα που αφορούν τον οργανισμό, την οργάνωση και λειτουργία, τη διοίκηση, την άσκηση και κατανομή αρμοδιοτήτων, τον τρόπο λήψης των αποφάσεων, τους πόρους, τη διαχείριση, τα προσόντα του προσωπικού κατά κλάδο και ειδικότητα, τη διάρθρωση των υπηρεσιών, την ίδρυση των συντονιστικών και περιφερειακών γραφείων και κάθε ζήτημα σχετικό με την οργάνωση και λειτουργία του Ε.ΠΑ. - ΑμεΑ. Με το ίδιο προεδρικό διάταγμα μπορούν να συνιστώνται μέχρι είκοσι (20) θέσεις προσωπικού με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου.

Άρθρο 14

Μέχρι την έκδοση των κανονιστικών πράξεων που προβλέπονται από το νόμο αυτόν εξακολουθούν να ισχύουν οι πράξεις που υπάρχουν κατά την έναρξη της ισχύος του, εκτός αν είναι αντίθετες προς τις διατάξεις του.

Άρθρο 15

1. Στο τέλος της παρ. 1 του άρθρου 15 του ν. 3329/2005 προστίθενται εδάφια ως εξής:

«Σε θέση Διοικητή ή Προέδρου Μονάδας Κοινωνικής Φροντίδας μπορεί να διορίζονται δημόσιοι λειτουργοί ή υπάλληλοι και υπάλληλοι νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου ή στελέχη φορέων του δημόσιου τομέα ή τραπεζών, καθώς και μέλη Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων (Δ.Ε.Π. Α.Ε.Ι.), Εκπαιδευτικού Προσωπικού (Ε.Π.) των Τ.Ε.Ι., όπως και εκπαιδευτικοί Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, εφαρμοζομένων των διατάξεων του άρθρου 32 παρ. 18 του ν. 2190/1994 (ΦΕΚ 28 Α'), της παρ. 6 του άρθρου 8 του ν. 2194/1994 (ΦΕΚ 34 Α') και του άρθρου 4 του ν. 2198/1994 (ΦΕΚ 43 Α'), όπως κάθε φορά ισχύουν, καθώς και των διατάξεων του άρθρου 14 του ν. 2530/1997 (ΦΕΚ 218 Α'), προκειμένου περί μελών Δ.Ε.Π. των Α.Ε.Ι., ή Ε.Π. των Τ.Ε.Ι., μερικής απασχόλησης. Προϋπόθεση για το διορισμό των ανωτέρω λειτουργών, υπαλλήλων και στελεχών, αποτελεί η συναίνεση του φορέα στον οποίο υπηρετούν, η οποία θεωρείται ότι συντρέχει, εάν ο φορέας δεν απαντήσει αρνητικά, εντός δέκα (10) ημερών από την πρωτοκόλληση του έγγραφου ερωτήματος της αρμόδιας υπηρεσίας του Υπουργείου Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης.»

2. Η διάταξη της προηγούμενης παραγράφου ισχύει αναδρομικά από την ημερομηνία δημοσίευσής του ν. 3329/2005.

3. Στο τέλος της παρ. 5 του άρθρου 15 του ν. 3329/2005 προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Επιτρέπεται η αντικατάσταση μέλους του Δ.Σ. για σπουδαίο λόγο, για το υπόλοιπο της θητείας του. Η αντικατάσταση και ο ορισμός του αντικαταστάτη γίνεται με τη διαδικασία του αρχικού ορισμού.»

Άρθρο 16

Η ισχύς του νόμου αυτού αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εκτός εάν ορίζεται διαφορετικά σε επί μέρους διατάξεις του.

Αθήνα, 25 Νοεμβρίου 2005

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ,
ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ
ΚΑΙ ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΣΗΣ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Πρ. Παυλόπουλος

Γ. Αλογοσκούφης

ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ
ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗΣ
ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

Μ. Γιαννάκου

Δ. Αβραμόπουλος

ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ
ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ

ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ
ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ

Π. Παναγιωτόπουλος

Ν. Κακλαμάνης

ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΤΑΞΗΣ

ΕΜΠΟΡΙΚΗΣ ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ

Γ. Βουλγαράκης

Εμ.. Κεφαλογιάννης

ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

Η ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ

Δ. Σιούφας

Φ. Πάλλη - Πετραλιά

Αριθμ. 240/10/2005

Ε Κ Θ Ε Σ Η

Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους
(άρθρο 75 παρ. 1 του Συντάγματος)

στο σχέδιο νόμου του Υπουργείου Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης «Ενίσχυση της οικογένειας και λοιπές διατάξεις»

Α. Με τις διατάξεις του υπόψη νομοσχεδίου παρέχονται οικονομικές ενισχύσεις και επεκτείνονται κοινωνικά πολυτεχνικά δικαιώματα σε γονείς με τρία τουλάχιστον παιδιά. Επιπρόσθετα θεσπίζονται μέτρα για τη στήριξη της πολύτεκνης οικογένειας. Ειδικότερα, οι διατάξεις του υπόψη νομοσχεδίου περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα:

1.α. Παρέχεται εφάπαξ ενίσχυση 2.000 ευρώ στη μητέρα, για κάθε παιδί που αποκτά μετά το δεύτερο, από 1η Ιανουαρίου 2006 και μετά και παρέχεται εξουσιοδότηση στους Υπουργούς Οικονομίας και Οικονομικών και Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης να αναπροσαρμό-

ζουν με κοινή τους απόφαση το ανωτέρω ποσό, το οποίο απαλλάσσεται από κάθε φόρο, τέλος, εισφορά ή κράτηση υπέρ του Δημοσίου ή τρίτου.

β. Επεκτείνεται σταδιακά το υφιστάμενο ευεργέτημα των πολύτεκνων οικογενειών και χορηγείται η απαλλαγή από το τέλος ταξινόμησης επιβατικών αυτοκινήτων, του άρθρου 12 του ν. 3220/2004, αναλογικά, και στις οικογένειες με τρία παιδιά. Για το έτος 2006 η απαλλαγή ορίζεται στο 35% του τέλους ταξινόμησης, για το έτος 2007 στο 70% και από 1.1.2008 σε 100%. Η οριζόμενη απαλλαγή χορηγείται στο γονέα ή στους γονείς που έχουν τρία ανήλικα τέκνα από τον ίδιο ή διαφορετικούς γάμους, για τα οποία έχουν με νόμο ή δικαστική απόφαση τη γονική μέριμνα ή επιμέλεια, ή νομίμως αναγνωρισθέντα ή υιοθετημένα ή εκτός γάμου γεννηθέντα, τα οποία είναι άγαμα ή προστατευόμενα. Προστατευόμενα νοούνται τα παιδιά που φοιτούν σε αναγνωρισμένες σχολές και εκπαιδευτικά ιδρύματα (ημεδαπής ή αλλοδαπής) ή εκπληρώνουν τις στρατιωτικές τους υποχρεώσεις και δεν έχουν συμπληρώσει το εικοστό πέμπτο (25ο) έτος της ηλικίας τους, καθώς και τα ανάπηρα τέκνα με αναπηρία 67% και άνω, ηλικίας άνω των τεσσάρων ετών, άγαμα, διαζευγμένα ή σε κατάσταση χηρείας, εφόσον δεν εμπίπτουν σε άλλες κατηγορίες ατόμων που δικαιούνται παραλαβής επιβατικού αυτοκινήτου με απαλλαγή. Οι κατηγορίες προσώπων που δικαιούνται την απαλλαγή είναι οι:

- Έλληνες πολίτες που διαμένουν μόνιμα στην Ελλάδα.

- Ομογενείς αλλοδαποί που επιστρέφουν για μόνιμη εγκατάσταση στην Ελλάδα και διαθέτουν δελτίο ομογενούς.

- Πολίτες των Κρατών - Μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης που διαμένουν μόνιμα στην Ελλάδα.

- Πολίτες άλλων Κρατών που διαμένουν νόμιμα και μόνιμα στην Ελλάδα και είναι γονείς τέκνων που κατέχουν την Ελληνική υπηκοότητα.

γ. Στις κοινωνικές ομάδες που παρέχεται το 10% των θέσεων για την παροχή των υπηρεσιών τους με μερική απασχόληση στο Δημόσιο, Ο.Τ.Α. και Ν.Π.Δ.Δ., συμπεριλαμβάνονται εφεξής και ένας από τους γονείς ή ένα από τα τέκνα των οικογενειών με τρία παιδιά.

δ. Επεκτείνεται το ευεργέτημα των πολύτεκνων δημοσίων υπαλλήλων και των τέκνων αυτών, να τοποθετούνται στον τόπο των συμφερόντων τους, και στους γονείς ή σε ένα από τα τέκνα, των οικογενειών με τρία παιδιά, όταν έχουν την ιδιότητα του δημοσίου υπαλλήλου.

ε. Στο 20% των προκηρυσσόμενων θέσεων των νομαρχιακών αυτοδιοικήσεων για τακτικό προσωπικό ή προσωπικό με σύμβαση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου (κατηγοριών Π.Ε.-Τ.Ε.-Δ.Ε.), που καλύπτεται από πολύτεκνους και τέκνα πολύτεκνων, συμπεριλαμβάνεται και ένας από τους γονείς ή ένα από τα τέκνα, οικογενειών με τρία παιδιά.

στ. Στα προστατευόμενα πρόσωπα της παρ. 1 του άρθρου 1 του ν. 2643/1998 (ΦΕΚ 220 Α') (πολύτεκνοι γονείς, αγωνιστές εθνικής αντίστασης, ανάπηροι πολέμου ή πολεμικών γεγονότων κ.λπ.), προστίθενται και οι γονείς με τρία ζώντα τέκνα και ένα από τα τέκνα αυτά. Στο πλαίσιο της ανωτέρω επέκτασης, προβλέπεται ότι:

- Η υποχρέωση των ελληνικών ή ξένων επιχειρήσεων, που λειτουργούν στην Ελλάδα να προσλαμβάνουν υπό προϋποθέσεις προστατευόμενα πρόσωπα μέχρι το 8%

επί του συνόλου του προσωπικού, συμπεριλαμβάνει εφεξής και τη νέα κατηγορία που προστίθεται.

- Η υποχρέωση των φορέων του δημόσιου τομέα να προσλαμβάνουν, υπό προϋποθέσεις, προστατευόμενα πρόσωπα, αυξάνεται από 8% σε 10% επί του συνόλου του προσωπικού τους. Το επιπλέον ποσοστό (2%) προορίζεται για τα πρόσωπα της νέας κατηγορίας, η οποία προστίθεται.

- Η υποχρέωση των δημόσιων υπηρεσιών, Ν.Π.Δ.Δ. και Ο.Τ.Α., για διορισμό ή πρόσληψη προστατευόμενων προσώπων, αυξάνεται από το 5% στο 7%, επί των, προς προκήρυξη, θέσεων. Το επιπλέον ποσοστό (2%) προορίζεται αποκλειστικά για τα πρόσωπα της νέας κατηγορίας που προστίθεται.

(άρθρο 1)

2. α. Τροποποιείται η υφιστάμενη νομοθεσία (άρθρο 42 του β.δ. 775/1964) σχετικά με τα κριτήρια της οικογενειακής κατάστασης, της κατάστασης υγείας των μελών και της ιδιότητας του αρχηγού της, καθώς και ο τρόπος βαθμολόγησής τους, για ένταξη στα στεγαστικά προγράμματα Λαϊκής Κατοικίας.

β. Στο ποσοστό 10% των δοκίμων που εισάγονται στις σχολές της Αστυνομικής Ακαδημίας και το οποίο καλύπτεται από συγκεκριμένες κατηγορίες υποψηφίων (πολύτεκνοι και τέκνα αυτών, τέκνα αναπήρων και θυμάτων πολέμου, τέκνα θυμάτων εν ενεργεία ή εν συντάξει αστυνομικού προσωπικού κ.λπ.), προστίθενται και οι γονείς τριών τέκνων και τα τέκνα τους. Το ίδιο ισχύει και για τις παραγωγικές σχολές του Λιμενικού Σώματος.

γ. Στις κατηγορίες προσώπων που εισάγονται στις Ακαδημίες του Εμπορικού Ναυτικού, καθ' υπέρβαση του αριθμού εισακτέων και μέχρι ποσοστού 10%, προστίθενται και τα τέκνα οικογενειών με τρία παιδιά.

δ. Συμπληρώνεται η υφιστάμενη νομοθεσία (παρ. 5 του άρθρου 6 του ν. 3255/2004) που αναφέρεται στην πρόσληψη αναπληρωτών εκπαιδευτικών της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης από την έναρξη του σχολικού έτους 2006-2007 και εφεξής. Πιο συγκεκριμένα προβλέπεται ότι ποσοστό μέχρι 20% επί των προσλαμβανόμενων αναπληρωτών καλύπτεται, υπό προϋποθέσεις, από τους εγγεγραμμένους στον πίνακα εκπαιδευτικούς, οι οποίοι έχουν τρία τέκνα.

ε. Προστίθεται διάταξη στο άρθρο 7 του ν. 3369/2005, με την οποία προβλέπεται ότι στη διαδικασία αξιολόγησης των αιτήσεων για εισαγωγή εκπαιδευόμενων στα δημόσια Ι.Ε.Κ., οι γονείς και τα τέκνα οικογενειών με τρία παιδιά λαμβάνουν την ίδια μοριοδότηση με τους γονείς και τα τέκνα των πολύτεκνων. Ορίζεται επίσης ότι οι καταρτιζόμενοι γονείς ή τα τέκνα οικογενειών με τρία παιδιά καταβάλλουν στα προγράμματα δια βίου κατάρτισης των δημοσίων Ι.Ε.Κ. το ίδιο ύψος διδάκτρων με τους γονείς και τα τέκνα πολύτεκνης οικογένειας.

στ. Συμπληρώνεται το άρθρο 9 του ν. 3369/2005, που αναφέρεται στα Ινστιτούτα δια βίου εκπαίδευσης των Πανεπιστημίων, Τ.Ε.Ι. και Α.Σ.ΠΑΙ.Τ.Ε. και ορίζεται ότι:

- Οι εκπαιδευτές γονείς τριών τέκνων και άνω λαμβάνουν προσαύξηση 10% επί των συνολικών τους μορίων.

- Οι εκπαιδευόμενοι γονείς τριών τέκνων και άνω, μετά τη σχετική αξιολόγηση επάρκειας στα «Τμήματα Μάθησης», εντάσσονται μαζί με τους ανέργους, κατά προτεραιότητα.

ζ. Οι γονείς και τα τέκνα οικογένειας με τρία παιδιά λαμβάνουν την ίδια μοριοδότηση με τους πολύτεκνους και τα τέκνα των πολύτεκνων, όσον αφορά την επιλογή

τους ως εκπαιδευομένων, στις εκπαιδευτικές μονάδες αρχικής κατάρτισης του Οργανισμού Τουριστικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης.

η. Στους δικαιούχους της «Κάρτας Πολιτισμού» προστίθενται και οι γονείς και τα τέκνα οικογενειών με τρία παιδιά. (άρθρο 2)

3. α. Ορίζεται ότι οι ανωτέρω παροχές, πλην της απαλλαγής του τέλους ταξινόμησης, χορηγούνται στο γονέα ή στους γονείς που έχουν τρία παιδιά από τον ίδιο ή διαφορετικούς γάμους ή νομίμως αναγνωρισθέντα ή υιοθετημένα ή εκτός γάμου γεννηθέντα τα οποία είναι άγαμα και ανήλικα ή φοιτούν σε αναγνωρισμένες σχολές και εκπαιδευτικά ιδρύματα και είναι κάτω των είκοσι πέντε (25) ετών. Επιπρόσθετα προβλέπεται ότι στα τρία παιδιά περιλαμβάνονται και εκείνα που έχουν οποιαδήποτε αναπηρία σε ποσοστό 67% και άνω, ανεξάρτητα ηλικίας και οικογενειακής κατάστασης.

β. Ορίζεται ότι η ιδιότητα του δικαιούχου των προαναφερόμενων παροχών αποδεικνύεται με το πιστοποιητικό οικογενειακής κατάστασης του ενδιαφερόμενου ή αντίστοιχο πιστοποιητικό αρμόδιας αλλοδαπής αρχής.

(άρθρο 3)

4. Ορίζεται ότι δικαιούχοι της εφάπαξ παροχής των 2.000 ευρώ είναι οι κατηγορίες προσώπων που προαναφέρονται στην απαλλαγή από το τέλος ταξινόμησης, καθώς και οι:

- Πολίτες των χωρών που ανήκουν στον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο και διαμένουν μόνιμα στην Ελλάδα.

- Αναγνωρισμένοι πρόσφυγες, ανιθαγενείς και δικαιούχοι ανθρωπιστικού καθεστώτος οι οποίοι διαμένουν μόνιμα στην Ελλάδα, βάσει των οριζόμενων διατάξεων.

(άρθρο 4)

5. Τροποποιούνται οι διατάξεις της παρ. 5 του άρθρου 39 του ν. 2459/1997, προσθέτοντας στους δικαιούχους την ιδιότητα του πολυτέκνου, τους ομογενείς αλλοδαπούς που επιστρέφουν για μόνιμη εγκατάσταση στην Ελλάδα και έχουν δελτίο ομογενούς, τους πολίτες των Κρατών-Μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των χωρών που ανήκουν στον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο, τους πολίτες άλλων Κρατών που διαμένουν μόνιμα και νόμιμα στην Ελλάδα και είναι γονείς τέκνων ελληνικής υπηκοότητας, καθώς και τους αναγνωρισμένους πρόσφυγες, ανιθαγενείς και δικαιούχους ανθρωπιστικού καθεστώτος που διαμένουν μόνιμα στην Ελλάδα, βάσει των οριζόμενων διατάξεων.

(άρθρο 5)

6. α. Τροποποιείται το άρθρο 1 του ν.1910/1944, που καθορίζει την έννοια του πολυτέκνου. Στο πλαίσιο αυτό επαναπροσδιορίζεται η έννοια των πολυτέκνων ως των γονέων που έχουν τέσσερα παιδιά από τον ίδιο ή διαφορετικούς γάμους ή νομιμοποιηθέντα ή νομίμως αναγνωρισθέντα ή υιοθετημένα ή εκτός γάμου γεννηθέντα, τα οποία είναι άγαμα και ανήλικα ή φοιτούν σε αναγνωρισμένες σχολές και εκπαιδευτικά ιδρύματα και είναι κάτω των είκοσι πέντε (25) ετών. Επιπρόσθετα προβλέπεται ότι στα τέκνα αυτά περιλαμβάνονται και εκείνα που έχουν οποιαδήποτε αναπηρία σε ποσοστό 67% και άνω, ανεξαρτήτως ηλικίας και οικογενειακής κατάστασης.

β. Αναγνωρίζεται η πολυτεχνική ιδιότητα σε κάθε γονέα χωρίς σύζυγο, ο οποίος έχει τρία παιδιά από τον ίδιο ή διαφορετικούς γάμους ή νομίμως αναγνωρισθέντα ή υιοθετημένα ή εκτός γάμου γεννηθέντα, τα οποία είναι άγαμα και ανήλικα ή φοιτούν σε αναγνωρισμένες σχολές και εκπαιδευτικά ιδρύματα και είναι κάτω των είκοσι πέντε (25) ετών. Στα ανωτέρω τέκνα περιλαμβάνονται

και εκείνα με οποιαδήποτε αναπηρία σε ποσοστό 67% και άνω, ανεξαρτήτως ηλικίας.

γ. Ορίζεται ως πολύτεκνη οικογένεια, κάθε οικογένεια με έναν από τους δύο γονείς να έχει αναπηρία άνω του 67% και τρία παιδιά τα οποία να εμπίπτουν σε μία από τις ανωτέρω κατηγορίες.

δ. Μειώνεται κατά ένα ο αριθμός των απορφανισθέντων τέκνων (σε δύο, από τρία που ίσχυε) τα οποία αποτελούν ιδίαν οικογένεια και διατηρούν την πολυτεχνική ιδιότητα, στην περίπτωση θανάτου και των δύο γονέων τους, εφόσον διατηρούν μία από τις ανωτέρω προϋποθέσεις.

ε. Τροποποιούνται οι κείμενες διατάξεις που καθορίζουν τον τρόπο απόδειξης της πολυτεχνικής ιδιότητας (άρθρο 2 του ν.1910/1944) και ορίζεται ότι η ιδιότητα του πολυτέκνου αποδεικνύεται με πιστοποιητικό οικογενειακής κατάστασης ή αντίστοιχο πιστοποιητικό αρμόδιας αλλοδαπής αρχής, ενώ προβλέπεται και η έκδοση ειδικής ταυτότητας για τα μέλη της πολύτεκνης οικογένειας από το Υπουργείο Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης.

στ. Παρέχεται εξουσιοδότηση στους Υπουργούς Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Οικονομίας και Οικονομικών, Δημόσιας Τάξης και Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης να καθορίζουν με κοινή τους απόφαση τη διαδικασία, τα δικαιολογητικά και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την έκδοση της ταυτότητας πολυτέκνου και την ενημέρωση αυτής. (άρθρο 6)

7. α. Καθιερώνεται η πρώτη Κυριακή του Νοεμβρίου ως Ημέρα της Πολύτεκνης Οικογένειας και προβλέπεται η οργάνωση εκδηλώσεων από το Υπουργείο Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης σε συνεργασία με τους αρμόδιους φορείς για τον εορτασμό της Ημέρας.

β. Παρέχεται εξουσιοδότηση στον Υπουργό Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης να καθορίζει με απόφασή του κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για τη διαδικασία, τις προϋποθέσεις και το πρόγραμμα εορταστικών εκδηλώσεων.

(άρθρο 7)

8. Ορίζεται ότι τα κάθε είδους πολυτεχνικά ευεργετήματα δεν χορηγούνται στους δικαιούχους γονείς, οι οποίοι καταδικάζονται με αμετάκλητη απόφαση ποινικού δικαστηρίου για κακούργημα σε βάρος τέκνου τους, ενώ διατηρούνται σε ισχύ τα πολυτεχνικά δικαιώματα και παροχές που προβλέπονται για τα ίδια τα τέκνα. (άρθρο 8)

9. Προβλέπεται η κωδικοποίηση σε ενιαίο κείμενο προεδρικού διατάγματος όλων των ισχυουσών διατάξεων, που αφορούν στην απόκτηση της πολυτεχνικής ιδιότητας και στα σχετικά με αυτή πλεονεκτήματα των δικαιούχων, με πρόταση του Υπουργού Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης. (άρθρο 9)

10. α. Παρέχεται η δυνατότητα στην Ανώτατη Συνομοσπονδία Πολυτέκνων Ελλάδας, σε συνεργασία με τους εμπλεκόμενους φορείς, να υποβάλει σε ετήσια βάση στον Υπουργό Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης προτάσεις για μέτρα στήριξης της πολύτεκνης οικογένειας.

β. Παρέχεται η δυνατότητα στον Υπουργό Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης να ενισχύει το έργο των πολυτεχνικών οργανώσεων από το 3% του καθαρού προϊόντος του Ειδικού Κρατικού Λαχείου. (άρθρο 10)

11. α. Συστήνεται υπό την εποπτεία του Υπουργού Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου με την επωνυμία «Ινστιτούτο Κοινωνικής Δημογραφίας και Έρευνας (Ι.Κ.Δ.Ε.)». Στόχος του Ινστιτούτου είναι η παρακολούθηση και ανάλυση των μέτρων δημογραφικής πολιτικής.

β. Προβλέπεται ότι το Ι.Κ.Δ.Ε. θα διοικείται από επταμελές διοικητικό συμβούλιο, τριετούς θητείας και θα έχει την οριζόμενη σύνθεση.

γ. Παρέχεται εξουσιοδότηση στους Υπουργούς Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Οικονομίας και Οικονομικών και Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης να προτείνουν από κοινού, με προεδρικό διάταγμα την επίλυση κάθε θέματος σχετικά με την οργάνωση και λειτουργία του συνιστώμενου νομικού προσώπου, όπως η διοίκηση, η κατανομή αρμοδιοτήτων, οι πόροι, ο αριθμός των θέσεων προσωπικού κατά κλάδο και ειδικότητα, καθώς και κάθε άλλο συναφές θέμα. Με το ίδιο προεδρικό διάταγμα μπορεί να ιδρύνονται μέχρι δέκα (10) θέσεις μόνιμου προσωπικού για το Ι.Κ.Δ.Ε..

δ. Παρέχεται εξουσιοδότηση στους Υπουργούς Οικονομίας και Οικονομικών και Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης να καθορίζουν με κοινή τους απόφαση την αμοιβή και την αποζημίωση εξόδων παράστασης του Προέδρου του Δ.Σ. του Ι.Κ.Δ.Ε., καθώς και την αποζημίωση για τα μέλη και τον γραμματέα του Δ.Σ. που θα συμμετέχουν στις συνεδριάσεις του οργάνου. (άρθρο 11)

12. Καταργείται ο χρονικός περιορισμός των τριών ετών, στην καταβολή μηνιαίας οικονομικής ενίσχυσης στους ενοίκους και ιδιοκτήτες των πολυκατοικιών Βαρβασίου Χίου, που εκκενώνουν και αποδίδουν ελεύθερη την οριζόντια ιδιοκτησία τους. Το χρονικό διάστημα καταβολής της μηνιαίας αποζημίωσης παρατείνεται μέχρι τη διάθεση στους δικαιούχους νέων κατοικιών προς μετεγκατάσταση. (άρθρο 12)

13. Τροποποιούνται οι διατάξεις του άρθρου 10 του ν. 3106/2003 που αφορούν στο νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου «Εθνικό Παρατηρητήριο Ατόμων με Αναπηρίες» (Ε.ΠΑ. - ΑμεΑ). Πιο συγκεκριμένα προβλέπονται τα ακόλουθα :

α. Προβλέπεται η σύσταση δύο (2) Συντονιστικών Γραφείων στη Θεσσαλονίκη και στο Ηράκλειο της Κρήτης και δεκαεπτά (17) Περιφερειακών Γραφείων στην έδρα της κάθε Υγειονομικής Περιφέρειας.

β. Μειώνονται κατά τέσσερα τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου του Παρατηρητηρίου (από εννέα σε πέντε) και επανακαθορίζεται η σύνθεση αυτού, ενώ παρέχεται εξουσιοδότηση στους Υπουργούς Οικονομίας και Οικονομικών και Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης να καθορίζουν με κοινή τους απόφαση την αμοιβή του Προέδρου και των μελών του Δ.Σ. για κάθε συνεδρίαση στην οποία μετέχουν.

γ. Με απόφαση του Δ.Σ. του Ε.ΠΑ. - ΑμεΑ ορίζονται Συντονιστές για τα Συντονιστικά Γραφεία και Περιφερειακοί Διευθυντές για τα Περιφερειακά Γραφεία. Οι θέσεις αυτές είναι μερικής απασχόλησης και στελεχώνονται από πρόσωπα με τα οριζόμενα προσόντα. Η αποζημίωσή τους καθορίζεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης.

δ. Προβλέπεται η σύσταση μέχρι είκοσι (20) θέσεων μόνιμου προσωπικού για τις ανάγκες του Ε.ΠΑ. - ΑμεΑ με προεδρικό διάταγμα που προτείνεται από τους Υπουργούς Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Οικονομίας και Οικονομικών και Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, με το οποίο θα ρυθμίζεται κάθε θέμα που αφορά στην οργάνωση και λειτουργία του Ε.ΠΑ. - ΑμεΑ. (άρθρο 13)

14. Μέχρι την έκδοση των κανονιστικών διοικητικών πράξεων που προβλέπονται στις διατάξεις του υπόψη

νομοσχεδίου, διατηρούνται σε ισχύ οι σχετικές υφιστάμενες πράξεις, στην περίπτωση που οι τελευταίες δεν έρχονται σε αντίθεση με τις υπό ψήφιση διατάξεις.

(άρθρο 14)

15. α. Προστίθεται στο άρθρο 15 του ν. 3329/2005, περί Μονάδων Κοινωνικής Φροντίδας, διάταξη που επιτρέπει το διορισμό σε θέση διοικητή ή προέδρου τέτοιων μονάδων, δημόσιων λειτουργών ή υπαλλήλων δημοσίων υπηρεσιών και Ν.Π.Δ.Δ., ή στελεχών οργανισμών ή τραπεζών ή άλλων φορέων του δημόσιου τομέα, καθώς και μελών Δ.Ε.Π. Α.Ε.Ι., εκπαιδευτικού προσωπικού των Τ.Ε.Ι. και εκπαιδευτικών πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης. Η προτεινόμενη διάταξη έχει αναδρομική ισχύ από την ημερομηνία δημοσίευσής του ν. 3329/2005.

β. Παρέχεται η δυνατότητα στον Υπουργό Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης να αντικαταστήσει μέλος του Δ.Σ. των Μονάδων Κοινωνικής Φροντίδας για το υπόλοιπο της θητείας του, όταν συντρέχει σπουδαίος λόγος.

(άρθρο 15)

Β. Από τις προτεινόμενες διατάξεις προκαλούνται τα ακόλουθα οικονομικά αποτελέσματα:

Ι. Επί του Κρατικού Προϋπολογισμού

1. Ετήσια δαπάνη ύψους 32.000.000 ευρώ από τη χορήγηση εφάπαξ επιδόματος σε κάθε μητέρα για κάθε παιδί που αποκτά μετά το δεύτερο. (άρθρο 1 παρ. 1)

2. Ετήσια δαπάνη ύψους 170.000 ευρώ περίπου, για καθένα από τα επόμενα τέσσερα οικονομικά έτη, λόγω της κατάργησης του χρονικού ορίου των τριών (3) ετών στην καταβολή της μηνιαίας αποζημίωσης στέγασης, στους δικαιούχους Βαρβασίου Χίου. (άρθρο 12 παρ. 2)

3. Ετήσια απώλεια εσόδων από τη σταδιακή απαλλαγή πληρωμής του τέλους ταξινόμησης Ε.Ι.Χ. από γονείς με τουλάχιστον τρία παιδιά. Η απώλεια αυτή εκτιμάται σε 50.000.000 ευρώ για το έτος 2006, 100.000.000 ευρώ για το 2007 και σε 600.000.000 ευρώ για το 2008. Από το 2009 και μετά η ετήσια απώλεια εσόδων αναμένεται να μην ξεπερνά τα 60.000.000 ευρώ. Η ανωτέρω απώλεια εσόδων εκτιμάται ότι θα αναπληρωθεί μερικώς, από την αύξηση των εσόδων του Κρατικού Προϋπολογισμού, από άμεσους και έμμεσους φόρους που συνεπάγεται ο αυξημένος αριθμός αυτοκινήτων και η κυκλοφορία αυτών (τέλη κυκλοφορίας, ειδικός φόρος κατανάλωσης καυσίμων κ.ά.). (άρθρο 1 παρ. 2)

4. Ετήσια ή/και εφάπαξ δαπάνη, ή/και απώλεια εσόδων από τη διεύρυνση των δυνητικών δικαιούχων της πολυτεχνικής ιδιότητας, λόγω του επαναπροσδιορισμού της έννοιας του πολυτέκνου και του επανακαθορισμού των προϋποθέσεων απόκτησης αυτής. (άρθρα 5 και 6)

5. Ετήσια δαπάνη από τη:

ι. Διοργάνωση εορταστικών εκδηλώσεων για τον εορτασμό της ημέρας της πολύτεκνης οικογένειας.

(άρθρο 7)

ii. Καταβολή επιχορήγησης στο ιδρυόμενο Ινστιτούτο Κοινωνικής Δημογραφίας και Έρευνας.

(άρθρο 11 παρ. 4)

6. Ενδεχόμενη αποτροπή δαπάνης ή μείωση απώλειας εσόδων από την κατάργηση των πολυτεχνικών δικαιωμάτων στους γονείς που καταδικάζονται με αμετάκλητη απόφαση δικαστηρίου για κακούργημα σε βάρος τέκνου τους. (άρθρο 8)

II. Επί του Προϋπολογισμού του Ινστιτούτου Κοινωνικής Δημογραφίας και Έρευνας (Ν.Π.Ι.Δ.)

1. Ετήσια δαπάνη, το ύψος της οποίας εκτιμάται σε 450.000 ευρώ περίπου, η οποία αναλύεται ως ακολούθως:

i) 65.000 ευρώ περίπου, από την καταβολή αποζημίωσης στον Πρόεδρο του Δ.Σ. του Οργανισμού.

(άρθρο 11 παρ. 5)

ii) 75.000 ευρώ περίπου από την αποζημίωση των μελών του Δ.Σ. για τη συμμετοχή τους στις συνεδριάσεις.

(άρθρο 9 παρ. 5)

iii) 185.000 ευρώ περίπου, από τη σύσταση δέκα (10) θέσεων μόνιμου προσωπικού διαφόρων κατηγοριών.

(άρθρο 11 παρ. 4)

iv) 125.000 ευρώ περίπου, από την αντιμετώπιση των λειτουργικών εξόδων του Ινστιτούτου.

(άρθρο 11 παρ. 1)

2. Εφάπαξ δαπάνη ποσού 30.000 ευρώ περίπου, από την προμήθεια του απαραίτητου υλικοτεχνικού εξοπλισμού του ιδρυόμενου Ινστιτούτου. (άρθρο 11 παρ. 1)

III. Επί του Προϋπολογισμού του Εθνικού Παρατηρητηρίου Ατόμων με Αναπηρίες «Ε.ΠΑ. - ΑμεΑ» (Ν.Π.Ι.Δ.)

1. Ετήσια δαπάνη από την:

i) Καταβολή αποζημίωσης στους Περιφερειακούς Διευθυντές και στους Συντονιστές, των Περιφερειακών και Συντονιστικών Γραφείων του Ε.ΠΑ. - ΑμεΑ. Η δαπάνη εκτιμάται σε 250.000 ευρώ περίπου. (άρθρο 13 παρ. 5)

ii) Σύσταση μέχρι είκοσι (20) θέσεων μόνιμου προσωπικού. Η δαπάνη εξαρτάται από πραγματικά γεγονότα και εκτιμάται σε 300.000 ευρώ περίπου.

(άρθρο 13 παρ. 6)

iii) Αντιμετώπιση των αυξημένων λειτουργικών εξόδων του Ε.ΠΑ. - ΑμεΑ λόγω της σύστασης συντονιστικών και περιφερειακών γραφείων. Η δαπάνη εκ της αιτίας αυτής εκτιμάται σε 150.000 ευρώ, περίπου.

(άρθρο 13 παρ. 3)

2. Εφάπαξ δαπάνη από την προμήθεια του απαραίτητου υλικοτεχνικού εξοπλισμού των συντονιστικών και περιφερειακών γραφείων. (άρθρο 13 παρ. 3)

3. Αποτροπή δαπάνης από τη μείωση των μελών του Δ.Σ. κατά τέσσερα άτομα. (άρθρο 13 παρ. 4)

IV. Επί του Προϋπολογισμού του Ταμείου Αρχαιολογικών Πόρων (ΤΑΠ μη επιχορηγούμενο από τον Κρατικό Προϋπολογισμό)

Ετήσια απώλεια εσόδων από τη χορήγηση της «Κάρτας Πολιτισμού» στις οικογένειες με τρία παιδιά, καθώς και λόγω της διεύρυνσης των δυνητικών δικαιούχων της ιδιότητας του πολυτέκνου. (άρθρα 2 παρ. 6, 5 και 6)

Αθήνα, 12 Δεκεμβρίου 2005

Η Γενική Διευθύντρια

Κορίνα Αντωνομανωλάκη

ΕΙΔΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους

(άρθρο 75 παρ. 3 του Συντάγματος)

στο σχέδιο νόμου «Ενίσχυση της οικογένειας και λοιπές διατάξεις»

Από τις διατάξεις του προτεινόμενου νομοσχεδίου προκαλούνται τα ακόλουθα οικονομικά αποτελέσματα:

I. Επί του Κρατικού Προϋπολογισμού

1. Ετήσια δαπάνη ύψους 32.000.000 ευρώ από τη χορήγηση εφάπαξ επιδόματος σε κάθε μητέρα για κάθε παιδί που αποκτά μετά το δεύτερο, (άρθρο 1 παρ. 1)

2. Ετήσια δαπάνη ύψους 170.000 ευρώ περίπου, για καθένα από τα επόμενα τέσσερα οικονομικά έτη, λόγω της κατάργησης του χρονικού ορίου των τριών (3) ετών στην καταβολή της μηνιαίας αποζημίωσης στέγασης, στους δικαιούχους Βαρβασιού Χίου. (άρθρο 12 παρ. 2)

3. Ετήσια ή/και εφάπαξ δαπάνη ή/και απώλεια εσόδων από τη διεύρυνση των δυνητικών δικαιούχων της πολυτεχνικής ιδιότητας, λόγω του επαναπροσδιορισμού της έννοιας του πολυτέκνου και του επανακαθορισμού των προϋποθέσεων απόκτησης αυτής. (άρθρα 5 και 6)

4. Ετήσια δαπάνη από τη :

i. Διοργάνωση εορταστικών εκδηλώσεων για τον εορτασμό της ημέρας της πολύτεκνης οικογένειας.

(άρθρο 7)

ii. Καταβολή επιχορήγησης στο ιδρυόμενο Ινστιτούτο Κοινωνικής Δημογραφίας και Έρευνας.

(άρθρο 11 παρ. 4)

Οι ανωτέρω δαπάνες θα καλύπτονται από τις πιστώσεις του τακτικού προϋπολογισμού του Υπουργείου Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης.

5. Ετήσια απώλεια εσόδων από τη σταδιακή απαλλαγή πληρωμής του τέλους ταξινόμησης Ε.Ι.Χ. από γονείς με τουλάχιστον τρία παιδιά. Η απώλεια αυτή εκτιμάται σε 50.000.000 ευρώ για το έτος 2006, 100.000.000 ευρώ για το 2007 και σε 600.000.000 ευρώ για το 2008. Από το 2009 και μετά η ετήσια απώλεια εσόδων αναμένεται να μην ξεπερνά τα 60.000.000 ευρώ. Η ανωτέρω απώλεια εσόδων εκτιμάται ότι θα αναπληρωθεί μερικώς, από την αύξηση των εσόδων του Κρατικού Προϋπολογισμού, από άμεσους και έμμεσους φόρους που συνεπάγεται ο αυξημένος αριθμός αυτοκινήτων και η κυκλοφορία αυτών (τέλη κυκλοφορίας, ειδικός φόρος κατανάλωσης καυσίμων κ.ά.). (άρθρο 1 παρ. 2)

Η εν λόγω απώλεια εσόδων θα αναπληρώνεται από άλλες πηγές εσόδων του Κρατικού Προϋπολογισμού.

II. Επί του Προϋπολογισμού του Ινστιτούτου Κοινωνικής Δημογραφίας και Έρευνας (Ν.Π.Ι.Δ.)

1. Ετήσια δαπάνη, το ύψος της οποίας εκτιμάται σε 450.000 ευρώ περίπου, η οποία αναλύεται ως ακολούθως:

i) 65.000 ευρώ περίπου, από την καταβολή αποζημίωσης στον Πρόεδρο του Δ.Σ. του Οργανισμού.

(άρθρο 11 παρ. 5)

ii) 75.000 ευρώ περίπου από την αποζημίωση των μελών του Δ.Σ. για τη συμμετοχή τους στις συνεδριάσεις.

(άρθρο 9 παρ. 5)

iii) 185.000 ευρώ περίπου, από τη σύσταση δέκα (10) θέσεων μόνιμου προσωπικού διαφόρων κατηγοριών.

(άρθρο 11 παρ. 4)

iv) 125.000 ευρώ περίπου, από την αντιμετώπιση των λειτουργικών εξόδων του Ινστιτούτου.

(άρθρο 11 παρ. 1)

Εφάπαξ δαπάνη ποσού 30.000 ευρώ περίπου, από την προμήθεια του απαραίτητου υλικοτεχνικού εξοπλισμού του ιδρυόμενου Ινστιτούτου.

(άρθρο 11 παρ. 1)

Οι ανωτέρω δαπάνες θα καλύπτονται από τις πιστώσεις του προϋπολογισμού του Ινστιτούτου Κοινωνικής Δημογραφίας και Έρευνας.

III. Επί του Προϋπολογισμού του Εθνικού Παρατηρητηρίου Ατόμων με Αναπηρίες «Ε.ΠΑ. - ΑμεΑ» (Ν.Π.Ι.Δ.)

1. Ετήσια δαπάνη από την :

i) Καταβολή αποζημίωσης στους Περιφερειακούς Διευθυντές και στους Συντονιστές, των Περιφερειακών και Συντονιστικών Γραφείων του Ε.ΠΑ. - ΑμεΑ. Η δαπάνη εκτιμάται σε 250.000 ευρώ περίπου. (άρθρο 13 παρ. 5)

ii) Σύσταση μέχρι είκοσι (20) θέσεων μόνιμου προσωπικού. Η δαπάνη εξαρτάται από πραγματικά γεγονότα και εκτιμάται σε 300.000 ευρώ περίπου. (άρθρο 13 παρ. 6)

iii) Αντιμετώπιση των αυξημένων λειτουργικών εξόδων του Ε.ΠΑ. - ΑμεΑ λόγω της σύστασης συντονιστικών και περιφερειακών γραφείων. Η δαπάνη εκ της αιτίας αυτή εκτιμάται σε 150.000 ευρώ, περίπου. (άρθρο 13 παρ. 3)

2. Εφάπαξ δαπάνη από την προμήθεια του απαραίτητου υλικοτεχνικού εξοπλισμού των συντονιστικών και περιφερειακών γραφείων. (άρθρο 13 παρ. 3)

Οι ανωτέρω δαπάνες θα καλύπτονται από τις πιστώσεις του προϋπολογισμού του Εθνικού Παρατηρητηρίου Ατόμων με Αναπηρίες.

Αθήνα, 13 Δεκεμβρίου 2005

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ
ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ

Γ. Αλογοσκούφης

Ν. Κακλαμάνης